

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Hagahot Yerushalmi

Eliyahu ben Shelomoh Zalman

<א"רעה> נמלז המלש נב והילא

[Königsberg], [618?] [1858?]

סיערז רדס ימלשורי לע ל"ז א"רעה תוהגה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9931

הגהות הגר"א ז"ל

על

ירושלמי סדר זרעים

מסכת ברכות

פרק ראשון

(ג' ע"א) דצרו להו מקמי חיזתא. כל"ל, פי' שלג להס ולריינין
 טימור: והכתיב עד צה"כ ומיעוט כוכבים שנים. כל"ל:
 ר' יוסי בר בון בעי שנים ספק. כל"ל:
 (ע"ג) ובלבד דיתחמוץ תלחא כוכבין כחרא. ר' יעקב. כל"ל, פי'
 טעונדיס ג' כוכבים צימד ונחלין צימד (ולמי טעתי ומחס
 ל' לקיים ג' הספרים שלנו צר וין הדל כוכבתא, טהול סס כוכב
 כדליתא צירוסלמי צטנוך הדל איילתא דטמרא ונ"ד כוכבתא הוא
 טעיה): וחגי שמואל כן אין הלכנה זורחת אלא בשעה שהחמה
 שוקעת ולא שוקעת אלא בשעה שהחמה זורחת, כל"ל: באיסרטא
 לא ברדא איזהו בה"ש משחשקע החמה כדי כו' ולא יכלו לעמוד
 עליו חכמים א"ר תנחומא לטפה של דם כו' והו בה"ש ר' יוסי
 ור"א הוון. כל"ל, ור' תנחומא לפרושי דצרי ר' יוסי קלתי: נחלקת
 לשנים ר' יוסי ע"ד דאת אמר כו' ספק הוא מאן הוא א"ל
 לכשיבא אלוהו ויאמר זהו בה"ש ר"ח חברהון דרבנן. (כל"ל טהגאון
 נפרט סל דלוקי ר"ס צ"י יוסף כו' יוסי הוא, דלכ"י ור' יודל
 דצה"ש חגי וייל או צ' תלתי וייל או ג' רצעי וייל, ח"כ קטיח סל
 צע"כ מתגי' דחס ידוע טנקלת רחי' ונהיום ונקלתה לנחר צרוסה
 כל צה"ס ועוד ונעט ונלפניו ונלחרינו וחי הכי סול"ל רחי' מרובס
 כשלט סטיח טיעור ק' חנה וע"כ ר' יוסי היח דצה"ס כהרף עין,
 וסקסה ר' ונחא אדעפי' דר"ס דכל ספק דר' נחוני' הוא לר' יוסי
 ג"כ ח"כ מתגי' וני ונשני לכשיצא אליהו ויאמר איזהו סרף עין
 הוא צה"ס, ויש לייטג גם ג' הספרים לפי' זה, וע' תוס' טבת
 (ל"ד:): ד"ס ספק וצר"ס צוצין):
 (ג' ע"א) בבוקר בבוקר ליתון חחום. כל"ל: שרי עליל אע"ג דלא
 על אמרין העל. כל"ל: קאמיה קיימא. הגם דקאמיה

כתי

נני פירושו העונדים, ונ"ו לא מוכח שעונדים תמיד אלא שעתה
 נלצים עליו, אצל הירושלמי נפרש שהוא שם ויין העומדים (וע' ז"ר
 פס"ה): ארבעת מילין וכמו מילהא מדמ"א. כנ"ל, (וגי' הספרים
 שלנו כאן ח"א להולנו וצפני משה כדחק, אצל זירושלמי פ"ג דיומא
 הגי' נהפכת ונראית נכונה יותר לכאורה): את הלבוש ואת הסוס
 ואח"כ ומרדכי יצא מלפני בו'. כנ"ל, (זירושלמי דיומא נחוקת
 קלת הגי' צזה, אצל צשוח"ט תחלים ונזנור כ"ז וכן צנדרש (סה"ר
 פ"ו פ"י) לא מכר סאי ואח"כ ויסצ ומרדכי וכגי' הגאון): אדם
 בינוני מהלך ארבעה*) מיל. ונדצכי בגנרא הוא: לא סוף דבר
 נופו אלא כורתו וכל פילוג בו'. (ופי' כורתו גזעו כונ"ס הר"ס
 זכלאים רפ"ה וכן פי' הרננ"ס צס' הנורה ח"ז פ"ל, ודלח כגי'
 הסה"ר פ"ו פ"ט והנ"כ צצ"ר פט"ו שפירשו לא ס"ד גזעו אלא
 ענפיו): המצית כוש מצרים שותה מצרים מהלך מ' יום נמצאת
 אומר כוש מהלך שבע שנים ורבנן בו'. (ועי' צנ"כ צסה"ר טס):
 וביום השני קרשו הרב אמר יהי רקיע יקרש הרקיע בו' ימתח
 הרקיע יחזק הרקיע אר"י בן פזי בו': (ועי' צנ"כ צסה"ר טס)
 (ע"ז) וכל צבאם כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים
 לעשות מה כתיב בו': בלילה. שעה א' מכ"ד ביום העונה
 בו': וזה אלפים וחמפ"ח [וי"ג ונ"ס וכן עיקר]. גי' הגו' ועיקר
 (ופ"ס צנדרש שמואל רפ"ג): ר' נתן אומר שלש שנאמ' ראש
 האשמורת בו'. (ופ"ס צתוספתא): (אלא כנגן המנגן הכנור בו'.
 סאי קרא גבי אלישע כתיב, אלא דנייתי סאי' וניי' דאיכא כנור
 סמנגן וסליו, ואין לודך להגהת קרצן עדה צר"פ החליל צסיכי קרצן
 ד"ה דלנח): אלא קרמייחא לא מתחשבא. כנ"ל: ר"ה בשר"י אדם
 צריך לקרות. כנ"ל (אצל צצודרהס סל' ק"ס סעתיק כגי' שלנו):
 (ד' ע"א) דבריד חבטל בחייד. כנ"ל (אצל צפ"ד דעצת ס"ז גרסי'
 זירושלמי דצריך וצטל אחס צפייד): (ועי' צנ"כ צסה"ר טס)
 (ע"ז) לית באן אכילה פסחים דהנינן. כנ"ל, (ולפ"ז סוצר הירושלמי
 כש"ס דידן צפסחים דנוקי סהיא דספספא לאחר חלות ונענח
 סה"י כראצ"ע וזירושלמי סלהי פסחים נני' כן הוא לפי סגהת סק"ע
 סס, וקאנר הירושלמי לכיון דאיכא סתנח כראצ"ע ח"כ ונסתנח
 ונחני' דידן נני' כוותי', ולא ס"ל להירושלמי צזה כלל דספ"ז דוגילה
 לצבות אכילה פסחים ולספוקי מראצ"ע כדאי' צס"ס דידן סס, ונדלח
 סציח הירושלמי ונחני' דאיכא וקוונן ס"ו דס"ל דלר"ע נני' חסור
 לכתחלה לחכול כ"א ע"ס וכונ"ס רש"י צפסחים (ג"ג): ד"ה צענת,
 וסלח כדצרי סרסצ"ח צתסוצה ח"א ס"י תנ"ס, וכ"ס סיעתו צציחורו
 לחו"ס ס"י תע"ז ס"ק ס' כפרש"י): שיהא ניבר בין הצבועים הסמוכים
 חני

(*) חל"ל ארבעים.

חני כו': וראיתם אותם אין כתיב כאן. כל"ל (וכ"ו סטעתיק צס'
 כפו"ס): ויום דומה לרקיע ורקיע דומה לספיר וספיר דומה לכסה"כ
 כו': ר"ח אמר הלכה כהדא דאחרים כו': כמ"ד בין תכלת ללבן
 אמר מר עוקבא הוותיקין כו' תפלתו עם הנה"ח דתני אבל אמרו
 מצותה כו' ולגיל' הספרים קטס ונס סוסיף ונר עוקבא על סכרייתא
 (לצל סכרייתא דנולחמות פ"ג גי' דידן על ככון): וכי יש הלכה בשוכח
 אלא כך הוא. כל"ל (וכן סעתיק דנולחמות):
 (ס' ע"ח) לאחד מהשוק וקנך מגודל כו'. (וכפכס"י דלל סכרייתא
 צמי'): אע"פ שאינו מראה חותם וסנטרין שלי. כל"ל:
 כחומרי דדין אבל משיצא בת קול. כל"ל:
 (ע"ג) מפני מה קורין פרשיות הללו. כל"ל: ולא בית חבירך
 רשב"ג בשר"י בר זבידא כו' פרשת בלק כו' ובכתובים
 תמן תנינן כו' והן ברכו וקראו י' הדברים כו' למשה בסיני א"ל
 הממונה כו' והן ברכו מה ברכו ר' מתנה אמר בשם שמואל זו
 ברכת תורה והלא לא ברכו כו': וברכות הענית צבור אלו
 ברכות שמקצתן כו' אחר המזון ומברכותיו של אדם ניכר אם
 ת"ח הוא אם בור הוא הא כל שאר ברכות. כל"ל:
 (ו' ע"ח) בשר"י המלך משהוא כורע. כל"ל: ככפים הללו שלא
 נטלו מבנין בהמ"ק. כל"ל: ובלבד במוזנים ר' יוסי בר
 סליק כו' בכל לב ובכל נפש עצמותי תאמרנה [כל"ל] וינחם פי'
 נסתמוס] כו' או הדא ר' זעירא סבר לקרובה כו', תחלה וסוף
 מלתא דחנן ברבא כו'. כבר נחת הוא תני ובלבד שלא ישוח
 יותר מהאי ר' שמואל בר נחן אמר מעשה כו' והעבירו ר' חנינא
 בר חמא ר' אמי א"ר יוחנן כו' גער בי' א"ר ירמו' ובלבד שלא
 יעשה כהדין חרוינא אלא כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך
 אלו ברכות כו' (ועי' דביאורו סי' קי"ג ותנייהו חיד' לל סס לקוסיס
 סוג"ל ונונלך, גם עלתפי צתסו' סכרייתא סנק' פלך סדור סי' ק"ד
 סנלס סוכר כדצרי סוג"ל). והא סופה א"ר יודן מטבע ברכות
 כך הוא מטבע קצר פוחח ל"ל:
 (ע"ג) יצא כך א"ר אחא כל הברכות מעין חתומיהן. כל"ל:
 מחני' פליגא מזכירין יצ"מ. כל"ל: נחית לתמן חמתין
 מתחילין וגומרין ולית לון מה דאנן אמרין דחמן אמרין. כל"ל,
 פי' דכצק דסתס סלס סותס נסתילין וגומרין פליגו סכצק דסכס
 ולכצק דתונן: בעשה והי' שמך אברהם. כל"ל: מארץ צפונה. כל"ל:
 ומצרים טפלה וכה"א לא יעקב כו' שמך לא שיעקר שם כו'
 ויעקב טפל וכה"א אל תזכרו ראשונות אלו המלכויות וקדמוניות
 אל תחבוננו אלו המצרים הנני עושה חדשות עתה תצמח כו'

פגע בו ארי וניצול מידו התחיל מספר מעשה הארי ואח"כ פגע בו הנחש כו' כך ישראל צרות אחרונות כל"ל: (ע"ג)

פרק שני

(ז' ע"ח) ז"א שאין הברכות מעכבות התיבון ואינו מפסיק ולא תניתה והכא אע"ג דלא תנית' צריך לברך א"ר יוסי ז"א צריך לברך בירך צריך לבזבז בכולם אל*) נשמענה מהדא כל"ל: אע"פ שלא כוון לבו בפ"ב צא כל"ל: פסוק ראשון בלבד אדא תני עד ושנתם ר' מנא אמר משום ר"י שאמר משום ר"י הגלילי כל"ל: והוא ששמע על הסדר פי' שלא יחס צין קול לקול קול חסר שאינו נוסף עדיין לאו אעפ"י ששנוע אח"כ כל הסולות הנלכדים אינו יוצא כיון שסוף כ"כ לריך שלא יחס קול חסר מפסיק (עי' צע"ה) סי' תק"ץ ס"ק כ"ז): כדי שאילת שלום תלמיד לרב ויאמר לו שלום כל"ל: אין דור שאין בו ליצנים כל"ל (וכ"ס צע"ה) טוב וזו' קכ"ז): מפני מה הוא משיב מפני הכבוד או לכל אדם נשמענה מהדא רי"א בפרקים שואל כו' ומשיב לכל אדם הא ח"ק שואל מה"כ ומשיב מה"כ ובאמצע שואל כו' הא (תנא) קדמייתא שואל מה"י ומשיב מה"י כל"ל (תנא קדמייתא ר"ל ר"נ): ר"ח בש"ר יוחנן אדם לובש תפילין כו': לא הוי לביש אלא דארעוי' כד הוי אויל מסחי כיון שהי' מגיע אצל האולירין הוי חולצם וכד הוי נפיק מסחי הוי יהבין לי' ואינו אסור משום ערוה א"ר חייא בר בא אפיקרסין הוי' לבוש מבפנים א"ר יצחק עד יעקב תרמסורה לא הוי' לובשם וכד הוי' מייחזין לי' הוי' אומר כו' (ועי' צס' סתרונו' סל' תפלין צע"ה) סעודות ונקיים נוסחא שלנו (ועי' ע"ג) קלמ' וצריטי"א פ' סוקול):

(ח' ע"ח) נשים שאינן חייבות בת"ת אינן חייבות בתפלין מיכל ד"ק בת כושי כל"ל, וסא דנויכל ענין צפ"ע סוף: עד יעקב תרמסורה לא הוי' לובשם כל"ל: ר' יונה בעי אהן צואת דעל כו' אסי הורי לר' ירמיה מעביר לי' כו' כל"ל: מאן דחני פעמים ניהא מאן דחני פ"א הא אכיל כו' כל"ל (וכ"ס צפני נוסחא): ר' ועירא בשם ר' אבא בר ירמיה לא יכנס כו' ותפליו בידו מתניתא פליגא על ר' אבא בר ירמיה נכנס אדם כו' מבזילין ר' יוחנן כד הוי ספרא בודי' וכו' הוי קאים בון בראשונה הוי נוחנין כו' (סוקסס להגאון לגי' דידן נחסי סנא דקאונר נתייתא פליגא על אבא בר ירמיה, סא על ר"י נוי פליגא לענין ספדים):

(ע"ג) דיודי ר' חסדא בתרומות דהוא דלא דר' יוסי אתא ר' חנניא בש"ר חסדא ואמר דר' יודא הוא אר"י בר בון ע"כ

(*) כל"ל ח"ל וסוף כ"ס סא לבו. איתמר

איתמר דהיא דלא כר' יודא דתנינן חמשה אחרנייתא ולא תניחה
 עמהון הוי סופך מומר דהיא דלא כר' יודא. כ"ל (יגעתי לפרש
 גי' זו ולא ונלחתי, גם רחמי צהגותיו לתרוונות וצפי' ונשניות של
 הגאון שם הגיה צע"ח וצכ"ו סכתוב כאן דר' יודא הגיה דר' יוסי
 וכנוו סהוא צירושלני שלנו. ואני אומר קיינו שנים וצטלו אחד,
 והיא הנוסחא הנכונה צהגתו. ונ"ל לפרשה דה"ק דיש לפרש כדר'
 חקדא דלית כאן חרש וצ' טעונים, או דס"ל דר"י אפי' לכתחלה
 נמי שרי ואיכו צעי לחוקמה כר' יודא (ונדליירי ר' יודא שם ולא
 פליג אחרש, עי' צחי' הרש"ח), א"כ דס"ל דר' יודא מודי לכתחלה
 והא דנחשק חרש, או ונשום דלא ניחא לי' לניינר דחרש לכתחילה
 ונשום דדוויחא דטוטה וקטן קתני כדאי' צצצלי או ונשום דסתם חרש
 שאינו ונדצר ואינו טוונע (ואע"ג דנלינו יולאים ונכלל זה כדאי'
 צירושלני לתרוונות וכן פירש"י צונחמות ס"ד צ' דחרש דסתם טוונע
 ואינו ונדצר). וכו"ו צין הכי טעמי, לטעם הרש"ח ע"כ ונתי' לתרוונות
 ר' יוסי היא והא לתרוונתו תרוונה ונשום דצרכות אין ונעכצות (אצל
 ידי צרכה לא ילא כדקאמר ר' ונתנא דלר' יוסי צונגילה דרצקן נמי
 דיעצד לא, ויש לגמגם צזה), ולטעם ס' ההיא לתרוונות כר' יודא,
 ואמר ר' יוסי להעיקר כטעם ס' ונתי' לתרוונות דר' יודא ודלא
 כר"י (והטעם דנפרש ר"י צר צון), ור' חנינא קאמר כטעם ס', ונסייע
 ג"ס צר צון לטעם ס' דנתי' לתרוונות דלא כר' יוסי, דלר' יוסי
 כיון דלא ילא י"ח צרכה אלא לתרוונתו תרוונה ונשום דצרכות אין
 ונעכצות א"כ ס' ל' לנתי' חרש הנדצר ואין טוונע צהדי ס' אחרנייתא
 דאלם וערוס וצ"ק ונשום צרכה לא יתרונו ודיעצד תרוונתן תרוונה
 דצרכה אין ונעכצת, אלא וודאי דאיתא כר' יודא וצדעיצד ילא י"ח
 צרכה ג"כ להכי לא ונלי לערצינשו צהדי חנשה אחרנייתא, להכיר
 לא י"ח צרכה דאלם וצ"ק אין יכולין לצרך כלל וערוס אפי' ציך
 אין צרכתו כלום, כן נ"ל לפרש דצרי הגאון (ד"ה ד"ל ונצחאצ יסן).
 והסכס ר' ילחק פרענקיל צהגות לנשניות דגאון צסופו סחר לפרש
 דצרי הגאון דצרכים לחוקים וסגי' דצצרי, והנלע"ד נכון כתצתי):
 שם שרנו לך ולא יימר שם הללנו לך כו':

(ט' ע"ח) ומהם שמונים וכמה נביאים. כ"ל: נחקצו הגלויות
 הרין נעשה והודים נכנעים כו' וחני כולל של מינים
 ושל פושעים במכניע ודים ושל גרים ושל זקנים במבטח כו'
 ירושלים מה טעם אחר ישובו בני ישראל. כ"ל: למבול ישב
 שכילה את הפורענות כו'. כ"ל: שמעי' קלי' דר' יוחנן מחדא
 מילה. כ"ל: קדמו ארקפתא או ריש גלוחא. כ"ל (וכ"ה גי'
 ערוך ותוס' צר"ה ט"ז ע"צ):

(ע"ג) וחני פועלים מתפללים כו' התאנה ובשאר כל האילנות כו':
 ואם הו' עליו משאוי פחות מד' קבין כו' (וכ"ס זט"ס דידן זט'
 סוקקבל): ומוין מטבע בידו היו צוררין לפניו אסור לאחריו מותר
 ולמדת הדין כו' בלבד בידך ר' יוסי הו' צוררין ותופסן בידו א"ר
 יוסי בר אבין הורי ר' חתני' כן. כ"ל: ר' הונא אמר הודא
 אמרה ק"ש ותפלה א"צ כוונה. כ"ל: באלמנה ד' לילות תני
 לא יבעול אדם בחולה בתחלה כו' ואחרים מהירים א"ר יעקב בר
 זבדי קשיתה קומי ר' יוסי מה בינה לשובר כו' לעשות לה פה
 אמר ר' יוסי ב"ר אבין טעמון דאחרים כו'. כ"ל:

(י' ע"ח) ואסורה ליטול ממנו כוס של ברכה. כ"ל (לפי גי'
 בגאון זמנס טרם סרז"ד זשער ספריס לסוכים דאסוק
 לסלום כוס של זרכה לנדס. אזל לספרי' שלנו דגרסי ווננס ח"ט,
 דסוי קבלה ווננס וונסוס נגיע' סוז וכוס של זרכה זכותא סוז כונ"ט
 סרז"ד סס): לגבי ר' אחא א"ל ר' אמי הו"ל עובדא כו' בר'
 נתן א"ל לא כך אולפן רבי ר' אמי הו"ל עובדא שאל לי'
 לרחב"א והורי לי' בר' נתן א"ל דלמא תרו עובדי כו': א"ת
 רבנן דהכא רברביא קומי ושאל לזעירי' כו': אחר המטה מרחיצין
 ומקום שנהגו שלא לרחוץ אחר המטה אין מרחיצין ובדרום
 מרחיצין. כ"ל: מהו דיסחי א"ל מותר אין דלא יסחי ימות
 אין בעי כו': ראו אותו טובל לא ידעינן אם לקרוי אם להקר
 גופו. כ"ל (וכ"ס ססי' גי' זצניו סנואל סזתוס' ט"ז ע"ג): א"ל
 בדה אחון מודעון חילי' בא להודיעכם. כ"ל: כיני מתני' אין
 בני עבדים מקבלים חנחומין על אביהם תני מעשה וכו'. כ"ל
 (עי' זפי' ונסניות של סגאון): לא צורכא אלא לגנו מהו לרעות
 בגנים אלא דודי זה הקב"ה כו' אלו הצדיקים שביניהם שמסלקן
 ליטען בישראל כו':

(ע"ז) אמרו לי' דלמא דאחשר לן אתא מחווה לון כיון שזרחה
 החמה והחליעו. כ"ל: פגע בי' חר חורין א"ל קלא
 בשמויא. כ"ל (וכ"ס ונדזני רס"י ז"ק קי"ז ז'): דלא כיעסתי
 עלוי דסברית מנהגא. כ"ל:

(י"ח ע"ח) לשם שמים ולא כן תני כל דבר כו' הצבור כל דבר
 של צער הוא כל הרוצה כו'. כ"ל (ונכ"ס לי' לפרס
 גירסתו דונקסס ס"ס חר"ג ור' יוסע דסא סכא דזר של לער סוז
 ואפי' אין כוונתו לש"ס שרי, וונסי ר' זעירא וזלזל שלל יצה
 סורנין, כלונר כשיש אחריס אתו וסוז פירס ונסס וונסני' סוי
 ונזי סורנין ולהכי חי לאו דכל ונעסיו לש"ס שפיר סקפיד
 עלי' ר"ג):

פרק שלישי

(סס) אר"י בר בון ואין ביני נימא הלכה כר"א בנתינה כל"ל (ועי' צנדרס ויחי פדס' ק' צנ"כ פי' לפי נוסחא שלנו) : וכשמח ר"ג הזקן ביון שיצא כל"ל : דרגש נוקפת ואינו כופה רשב"א כל"ל : ויורדון בה סמטה ודיו כל"ל : (ע"ג) לא תקבלון עלי אלא יומא דין אבולא ר' יצחק בר' דרב כל"ל (אבל צניאורי הגר"א ליו"ד סטע"ח ס"ק י"ג פי' נוסחא דין לכונן) : אחת עונתא דמצלי ושאלין כו' שאלחין לי למצלי כל"ל : שאלחין ביון כו' כל"ל : (י"ג ע"א) ר' יודא נשיאה שלח בחר ר' מנא ולא סליק אם בחייהון כו' : מהו לצאת א"ל אם מפני סכנה כו' אטרח עלי דר"י זמר כו' (וכ"ס ציכוסלני דטציעית פ"ו ועי' מדוסי וסר"י טכאני צקדוסיין ל"א ע"ג) : (לבדק הבית והוא מגיב לי' משהכהנים מעכבין בשחיטתה מעל נימר כד הוי רחיק כו' : כן הגי' צנדרס קסלת על פסוק טו"ז ללכת אל צית אל כו') : הדיא דחנין העומדים בשורה הפנימי' פטורים והחיצוני' חייבים והדיא דחני העומדין משום כבוד כו' בינו לבין העם משנה ראשונה כו' משפחות עוברי' ואבלים עומדים משרבה החרוה התקינן שיהי' המשפחות עומדין והאבלים עוברי' אר"ש בן פוי החזיר ר"י בן חלפתא בצפורי הדברי' ליושנן כל"ל : (ע"ג) הווי יתבין אמרין סוכה נהגת בלילות כו' סוכה אפשר לה שלא להבטל ת"ת א"א לה שלא להבטל כל"ל : מה שהן אומרים אבל אמרו וחהא לו כל"ל : ט' קבין מים טהור לעצמו אבל אינו כו' והסאל ניוותר :

(י"ג ע"א) אמר ר"י בר טוטס ר"א בשר"א כל"ל : חולה א"ר אמי אם הוא גרם לעצמו כו' ותיצת טסיננט ונטתו ניוותר : אם הי' אדם מצונן עשו אותו כמעין כו' : (ע"ג) צריך להרחיק ממנו ד"א מי רגלי' עצמן נותן לתוכן מים כ"ש כו' : ושלפני המטה לא יקרא אבל מרחיק ד"א וקורא רשב"א אומר כו' : אפילו רוקק כדי שיהא פיו נקי כו' (וכ"כ צניאורי ל"א ס"ד ס"ק י"ט) : דרקק אמנטולן כו' : עד שיהלך ד"א אף המן יהא אסור אני אומר כו' : בשם רב אפי' עשו' כעצם אסורה א"ל חוקי' אתה מחמיר בצואה יותר מן המים או כהדיא דגניבא א"ל צואה אפי' עשו' כעצם אסורה מפני שמשמשה קיים כל"ל (גי' סגלון צזה יגעתי לפדס' ול"א נוסחא ד' דנאי קסיף ליה לחוקי' הי' ונמניל כל"ל ויתר נוסחא סל וניס

דרצנן ונדלורייתא לא חסור אלא כנגד העמוד. וניחא י"ל להירושלמי
 פליג ע"ז, ומדע 333333 שריקן ויה"ט ספק וני רגליס והירושלמי קאמר
 לעיל אף תמן יתא חסורה אכי חונר אחר זא כו' ש"ו דס"ל ספק
 ונ"ר חסור (אך יש לדחות דאי' זה דהאי אכי חונר לאו דוקא אלא
 וודאי הוא), ח"כ סוצר הירושלמי דנ"ר נני דאורייתא. ולפי נוסחא
 שלנו יראה לענ"ד לפהם הירושלמי דה"פ דחזקי' חונר על ר' אבא
 [דחונר] לנחא עד שתיצט כעלם הא יצטא כעלם ונותרת ואמר חזקי'
 דלפ"ז הוי מניס חונר ונחנחא וזה תינחא לו (לנחא דאורייתא וניס
 דרצנן), וסצר ר' וני דפירושא דניילתא דר' חזקי' הוא ונחנחא סב' קזקי'
 ודנחא צנפשו דר' אבא סוצר צניס כגניצא דכל זמן שרשונס ניכר
 להכי קאמר חזקי' דלר' אבא לנחא כעלם שריא חונר וניס ונחנחא,
 אבא צנחנחא פליג ר' אבא לעיל להדיא וחונר וניס כ"ז שנטפיחין וא"כ
 אין חונחא וניס ונחנחא, והסיצ לו ר' חזקי' דלא זה הי' כוננתו אלא
 דהפי' תחונר נחא כעלם חסורה, ונ"ו הוי ונחנחא קייס אבא וניס אין
 ונחנחא קייס (ולפ"ז נובח דונטיפיחין היינו שלא ע"נ להטפיש וכדעת
 רבננ"ס דאי ע"נ להטפיש וודאי חסוצ ונחנחא קייס לענין כל דצבא)
 ואפ"ה חסור. וגי' רח"פ דגרס אבא וסור רצ ח"ט טפי לפי פירושי
 דאי גרסי' ר' אבא נרין לדחוק ונ"ט לא סקסא לר' זעירא צטס
 רצ ג"כ כיון דונסיק דעטוי' כעלם נני ונחנחא קייס וכו') : עד
 כדון זב שראה קרי כו' עד מ"ט דר"י סכל יתור וט"ס :
 (י"ד ע"א) מה נפיק מבינהון ראה קרי ואח"כ ראה זוב א"ח
 מועיל מועיל הוא א"ה שאין שם לטומאה קלה
 אצל טומאה חמורה עד כדון שבאת ט"ק לבסוף באן באת לו
 ט"ח בסוף נשמענה מהרא כו'. כל"ל (על' צירושלמי פ"ג
 דיונחא ס"ג וצק"ע סס) :

פרק רביעי

(סס) כך זכני לראות במערב כו' (וכ"ס צצ"ר פ' ס"ח) :
 (ע"ז) בימי מלכות חשמונאי היו משלשלין להם כו' (וכ"ס צפ'
 נכרזס צצלי) : ר"ח בש"ר יוחנן חפלת המנחה וחפלת
 המוספין כו'. עי' צתוס' ישניס יונחא ל"ד. ד"ס העולם :
 (כ"ו ע"א) זכא אמר הכין כאן ליחיד כאן לצבור ר"ח בש"ר
 יוחנן כו' (וכ"ס צצודקסס טענ סני) : ולא ידעין
 דהוא תעניתא א"ר אילא קורין ברכות וקללות ר' יודן קפודקיא כו' :
 אלא מחמת ר"ח והרא שאילתא דספרא רבי מפקד כו' :
 (ט"ז ע"א) אם יאמר לך אדם י"ו הם א"ל של מינן כבר
 קבעום ביבנה כו' י"ט הם א"ל וזכרתי את בריתי יעקב

ואף

ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם ליה הוא מנהון
 אם יאמר לך אדם י"ז הם אמור זכור לאברהם ליצחק ולישראל
 עבדיך מנהון ר"ש בר נחמיני בש"ר יוחנן כו'. (ועי' צפ"ל ונשניות
 לסגלון פי' גירסתו סלזו): [צרה וצוקה שנאמר ויצעקו אל ה'
 קן גי' ערוך ערך קצל ע"ס]: התיב ר' יוסי והא מחני' פליגא בכל
 יום מתפלל אדם מעין י"ח במוצאי שבת כו':
 (ע"ז) לאלקים השתחוה אין כתיב כאן כו': [מנן בניו לתלפיות
 א"ר אבין כו'. כ"ס סג"ל צסי"ס רצס ע"ס כנגדל דוד]:

פרק המישי

(סס) אלא מתוך דבר של שבת שכן מצינו כו' [או ל"ל דבר
 של נחמה של תורה]:
 (י"ח ע"ח) והוא א"ל י"א וכמה מעלות בתרומה כו':
 (ע"ז) [וארעא תפקדי' תפלוט. צפקי ר"ח ס"פ ל"ד ונשנע דנפשת
 על הטל של תמיית הנתיים ורפאים לטון רפואה: בדייקת
 נחתיו לאביהם. כ"ס הגירסא זיכושלנוי פ"ח דתענית]:
 (י"ט ע"ח) אמר ר"י בר בון אלון דמהרגמין עב"י כמה דאנא
 רחמן בשמיא הוו רחמני' בארעא לא תקח אם על
 הבנים לא עבדין טבאות שעושין מדותיו כו':

פרק ששי

(כ' ע"ח) שותירו לו המצות. פי' הצרכות שעושין קודם שנסתם
 נאותו דצד (ולין נראה לדמו"ר סגלון לפת כסר"ס
 דלחמונות ונעשיות קאי): ומתניתא לא אמרה כן חוץ מן הפת
 כו' ופת לאו שחוק הוא כו' אעפ"י ששחוקים הם בעינם הם כו':
 (ע"ז) כל שאומר אחריו ג' ברכות אומר לפניו המלמ"ה וכל
 שאינו אומר ג' ברכות אין או' לפניו המלמ"ה התיבון. כל"ל:
 מ"ד שנ"ב בההיא דשחוק מ"ד בורא מיני מערנים כו'. ופי'
 הר"פ טעות ונוחק:
 (כ"ח ע"ח) (אלל תני ונצרכין על הדגן כססוא ון סנוצמר כו'
 ג"ב חלו סנוצרות סצצרכות. חטין, שלניס, גדולה,
 נקי, טסורה. חטין עדיף ונכולס ולכן חס לפניו חטים הגס שהיא
 פדוסה וקטנה ואינה נקי' וטוואה היא עדיפא לצדך עלי' ונגדולה
 ונקי' ושלונה וטסורה ואינה חטים, וכן שלונה עדיפא ונגדולה ונקי'
 וטסורה, וגדולה עדיפא ונקי' וטסורה, ונקי' וטסורה על חזיה
 טוואשי חוואה א"י חנוסה טירלס יצדך):
 (ע"ז) מה פליגי ר"י ורבנן כשיש בדעהו לאכול פת כו'. פי'

דלז חינו ונצרך שום צרכה אחרונה חלף יולח צצטמ"ז להכי
 ס"ל לרצנן סלין חשיבות צונין ז' ונשאר וינייס, אבל אין דעתו
 לאכול פת כו'. דלז על ויין ז' לריך לצרך לאחריו ונעין ג' צרכות
 ועל שאר וינייס חינו ונצרך (הגאון לשיטתו צצטמ"ז לאו"ח וצפי'
 ונשניות דצונן הונסנה לא היו ונצטכין צנ"ר), וודלז ויין ז' עדיף
 ונכח זה לצרך עליו צתחלס, וא"ר בא וצריך לברך בסוף כו'.
 חפי' כשאוכל צסעודה לריך לצרך דלז פטר לי' צצטמ"ז וא"כ לדידי'
 ע"כ לא ונחלקינן צין דעתו לאכול פת לחין דעתו לאכול פת דנחי
 סנח ופליג חריצ"ל: כ"ע מודי שאם יש ביניהם ממין ז' עליו הוא
 מברך הדא גרומתא ר"י בשם ר"א מברך אתורמסא ואידך
 נעשה טפלה דתנינן תמן כל שהוא עיקר כו' ופותר את הטפילה
 א"ר לוי על שם אל חגזול דל כו' (עי' צזית רענן על סילקוט פ'
 צונדצר רנוז תרל"ס סצנכ"ח אסתוויטתי' סירושלמי סלז ע"כ נדחק
 סרצס סס): חמתין נסבין ויחא ומברכין עליהם א"ל ועבדון כדון
 כו' לר"ש בר נחמן אמר בשם ר' אבינא כו' לרש ירחא ונסבין
 ענבין ומברכין עליהן ולא מברכין בסופה. כל"ל: וכל הסמוך
 לארץ קודם ותיצת לכל וייתר: בתר בילני. פי' אחר ונחנן דלז
 כסרל"ס (עי' צרל"ס צסס הגאונים): ר' הונא אכל תמרי. וכ"ס

צנל"ס וצת"ר: ז"א ז"א ס"ט
 (כ"צ ע"ח) אינון עיקר נגיסתי. כל"ל (וכ"ס צת"ר): מכיון דהוא
 יחדי כו': ר' מרינוס בר' אושעיא כו': ולא פליגי
 מה דא"ר יהושע כשהי' בדעתו לאכול בסוכה זמה דאמר שמואל
 בשלא הי' דעתו לאכול בבית אחר. כל"ל (וכן גי' סתו' צפסמ"ס
 ג' ע"צ ד"ס ידי קידוש): אפור למימר אסותא בגין סכנתא.
 (וכ"ס סתו' צפסמ"ס) (וסעקוד גריס לננינר לי' זע' ע"ס): ז"א סתו' ס'
 (ע"צ) ולכל מים שאינו צמא להם. כל"ל: ז"א סתו' ס' (ז"א)

פרק שביעי

(כ"ג ע"ח) לשני קטנים נצרכה, שאם הי' קטן עושין אותו סניף
 ספק עושין אותו וודאי כו': אוף הכי עושין אותו סניף לשלשה
 א"ל מה תמן שמוכירין את ה' כו' עושין אותו סניף כאן שאין
 מוכירין את ה' אין כו': א"ר יוסי כמה זמנין אכלית עם ר' חלפתא
 אבא ועם רבי חנינא בר סיסי חביבי ולא כו': וג' ירק א"ל
 מומנן ששה פת זד' ירק א"ל מומנן ר' אבינא כו': ומצרי' לוי
 מיני' דלא שאלתי' ר' ירמו' כו': סתו' ס'
 (ע"צ) ומה נאמר על המזון שלא אכלנו זמר על המזון שאכלנו
 א"ר יוחנן חלוקים כו': וכא דפשיטא לי' ברשב"ג והתני

ב' פת וא' ירק מומנן מחניתא כרשב"ג דתני רשבג"א עלה
והסיב עמהם אפי' לא טבל עמהם אלא בציר ולא אכל כזית
דגן מומנן דברי חכמים ר' יעקב בר אחא בש"ר יוחנן לעולם
אין מומנן עליהן עד שיאכלו כזית דגן. כיצד מומנן כו' (הגסה
זו חניס ונזופרת כן צכ"י סרז ונוסר"ס רק צראשי פרקיס, וכנודומה
חני סכוונתו להגיה כנוו סכתצתי, וז"ל הגסה ונ"ו סרז ר"ס ונתניתא
כרשב"ג דתני רשבג"א עלה וספיז ענוסה אפי' לא טבל ענוסה חלל
צזיר ולא חכל כו') :

(כ"ד ע"א) לשני בתים צריכה. כל"ל, וגם לריק להסוך סניינרות
ולסגיה כן א"ר יוחנן הן נכנסו משעה ראשונה ע"מ
כן ר' יונה ורא בר זימנא בש"ר זעירא לשני בתים צריכה אלן
בית נשיאי כו' : דמו בראשו והא"ר יוחנן והוא שלנו כו' :

פרק שמיני

(טס ע"ב) א"ר יוסה מדברי שניהם כו' כלום טעמהון אלא שב"ש
נתחייב בקידוש היום עד שלא בא היין וכאן הואיל
ולא נתחייב באברלה עד שלא בא היין יין קודם כו' א"ר מנא
כו' כלום טעמון דב"ש אלא דקדה"י גורם לין שיבא וכאן הואיל
ואברלה גורמת לין שיבא הברלה קודמת. כל"ל: וקשיא על דברי
ב"ה במ"ש ממ"ג יברך על המזון נר קודם יברך על הנר היין
קודם יברך על היין המזון קודם עבר כהדא א"ר יודא כו' שבש"א
נר ואח"כ בשמים ובה"א בשמים ואח"כ נר. כל"ל:

(כ"ה ע"א) לוי אמר נהי"ק. כל"ל: מכיון שיש לו סעודה אין נרו
כובה כו' : נשמעינה מהדא האשה שהיא ט"י לשה
העיסה וקוצה לה חלתה ומפרישתה כו' והדא אשה לא בתוך כו' :
(ע"ג) הא דאתון משכחון מיא נסבון ומסחין ידיכון ומתני כו' :
אשכחי א"ל יתי למיכל יהיב לי עגולא לקצי כו' לרב
הונא דהוא אנשא רבה כו' : קטעין ולא ידעינן מאן מברך כו' :
פרורין כזית ומניח פחות מכזית ונוטלין כו' הבית בש"א מנגב
ידיו במפה כו' מתני' בשלחן כו' : טופח ומטפיה מחלפא שיטתי'
דב"ש תמן אמר טהור והכא אמר טמא הכא בעינו תמן בטל
אנב גופו כו' (ועי' צפי' סרלצ"ד צעליות) : שבש"א מאור ואח"כ
בשמים ובה"א בשמים ואח"כ מאור כו'. וכ"ס צגמלל: בש"א
שמן ערב בימינו וכוס בשמאלו אומר על הכוס כו' ובה"א כוס
בימינו ושמן ערב בשמאלו כו' :

(כ"ו ע"א) המיונם. פי' צרי' סמלי' חלס וחלי' סוס: מה עשה ענה
זימן חמורה כו' מביא עליהם דבר שמויקן כו' : תחת

כל השמים ישרהו כו' ונתיירא אדם ואמר הוא שכחוב בו הוא
 ישופך ראש כו': וחמשה בשלהבת הגחלת כרגלי הבעלים ושלהבת
 בכל מקום הגחלת של הקדש כו': וישראל שהדליק מגוי מברכין
 נוחא גוי שהדליק כו' (על תיצות ניחא גוי ונלחמי נחמק):
 (ע"ג) ויבדל אלקים בין האור ובין החשך ריב"ס א' הבדילו לו
 ורבנן אמרי הבדילו לצדיקים לע"ל משלו לאדם שהי' לו
 מנה יפה והבדילו לו א"ר ברכי' כך דרשו שני גדולי העולם ר"י
 ורשב"ל ויבדל אלקים הבדלה וודאי משלו משל למה"ד למלך שהי'
 לו שני אסטרוליטין זה אומר אני כו': איזהו מקומה אחמה א"ר
 תנחומא כו' שלום משויצרו עושה כו': שמא ישכח וישחה הא
 אחר. והסאל וייתר: כוית הא מתני' כו' שמע ולא ענה כו'. לענין
 סלל נסתעי צרייתא כו': בעון קומי ר"ח בר בא שמע ולא ענה
 יצא כו': ואינו אומר ברוך שאכלנו משלו אא"כ אכל: דין
 דמברך והוא ענה ולא ידע כו'. וסרי"q גורס דנמיצ לצדך:

פרק תשיעי

(סס) ועל נסי רבו הי' אדם מסויים. כל"ל:
 (כ"ז ע"ח) מתבלע מן העולם א"ר אבון מי ימלל כו' פגמה אר"ש
 ב"נ מי ימלל כו' כגון אני וחבירי. חני הפותח. כל"ל
 (עי' צט"ח צמגילס): בסליוס אגוסטוס קיסר. כל"ל, (וכ"ס צערוך
 ערך צסיליוס): זרועו בקדושה נורא ואדיר בקדושה. כל"ל (עי'
 תנחומא פ' קדושים ומדרש תליס ע"פ יוסף צמניס יסמק): קרוב
 לבריותיו כמפה לאוזן כו': הרי יוצא ליהרג היבין הוא. כל"ל:
 (ע"ג) [קרא עליו כופר לצדיק רשע (ונשלי כ"ח), כ"ס סגירסא
 צמדש טיס"ס פ"ז פ"ז וצטוט"ט תליס ומזנור ז' וכן עיקר]:
 (כ"ס ע"ח) לב עובדי' לעובדיך חני ר"ש בג"א אוף בח"ל צ"ל כן
 ולא נמצא מתפלל על הגוים א"ר יוחנן כי מי אשר
 יחובר יבחר כתיב אל כל החיים. כל"ל: *אבדה תקוה א"ר אחא
 כי מי יחובר כו'. והסאל וייתר כסן ונ"ל לנטיס כנו סלכתוז סס:
 בריות נאות בעולמו וכי דרכו של ר"ג כו': קרא הגבר אומר ברוך
 הנותן לשכוי בינה שנא' מי שח בטוחות חכמה כו' לשכוי בינה תני
 ר' יודא אומר ג' דברים כו' שאין האשה מצוה על המצות הרואה
 אוכלסין אומר כו': וליבן וניפץ וצבע כו': אין רעש אלא להפסיק
 מלכות כו': דין פ"א בכל יום אחא ר' אחא ור"ח בש"ר יוסי
 במרודין כו' מברך על כל פעם ופעם חילי' דר"י מהרא הי' יושב
 כו' פעם ופעם הי' יושב בבהכ"ס או בבית ספוקריא כו':

אלא

(ע"ג) של תורה אלא שהצדקה נוהגת בחיים. כל"ל: בשעה שאינו
 לא יום ולא לילה מעתה אסור ללמוד את בנו אומנות בגין
 דכתיב והגית בו יום ולילה והתני ר' ישמעאל ובחרת בחיים זו
 אומנות ר' בא בר' דר"ח בר ווא בשר"י. כל"ל: (יבא עלו אם
 שמעתיה מר' יוחנן. תינח אס סוף לא סנוע סנוע ר' אצוהו סנוע.
 אצל צירוסלנוי דסנת פ"ו סוף ה"א גרסי' סנוע ר' אצוהו ונר יצא עלי עס
 אס לא סנועתיה נר' יומק וכן עיקר ועי' ירו' סוטה פ"ט סט"ו): (לחוך
 חצירה ונפסק קורדקייסין שלה והלך ר' מרפון. כ"ס הגירסא
 דפסיקתא סי' כ"ג):
 (ל"ג ע"א) בהווא דיהב ל"י חורן ובעושה נחת רוח לאביו. כל"ל:
 ספיקה בידה מלתא דר"ח בר ווא. כל"ל: תרומה ות"מ
 ומעשר ראשון כו' ומאכיל את הרעבים כו'. כל"ל: לא ישוו בה
 חפציק אלו אבנים טובות כו' חפצים אלו ד"ת (וכ"ס הג"ז ד"ר
 ס"פ ל"ה ע"ט) וכן בר"ש ובערוך, (ועי' דסאלמות פ' ואתחנן סיוס
 סנועס דלרעצין):
 (ל"ג ע"ב) והוורע עם החרצנים לוקה מ' אר"ו כתיב שרץ פרט
 לאילנות לא חורע כרמך כלאים כו'. כל"ל: תמן אמר
 זרעי אילן. פי' שרץ: הכא ריבה הכתוב ואית דבעי משמעניא
 כו'. כל"ל: א"ר יונה כד"א לא תקיפו פאת. כל"ל:
 (ל"ד ע"א) מפני שכולן מטילין שאור בב"א. כל"ל: ולכבודם
 ננוסק [וכן צירוסלנוי נדרים פ"ז ה"א ליתא]:

פרק שני

(סס) א"ת מחובר הוא אפי' מצד א' אינו מפסיק. כל"ל:
 (ע"ג) כמה דרמ"א הקוצר לשחת מפסיק כן רי"א הקוצר לשחת
 מותר וכמה דרי"א חיוב בפיהא אסור כן רמ"א חיוב בפיהא
 אינו מפסיק כהאי דתנינן תמן א"ר יודא אימת בזמן שהתחיל עד
 שלא הביא שליש אבל משהביא שליש [אסור] [תוספתא] לא יתחיל
 ולא סתמיל) עד שלא הביא שליש פטור מהלקט שכחה ופאה
 משהתחיל שליש חייב בלשו"פ רש"א אף משהביא שליש פטור
 מהלשו"פ וחייב במעשרות והא אשכחן דרמ"א חיוב בפיהא מפסיק
 כהדא דתני אכלה גובאי קירסמוה כו' אפי' לא חרש מפסיק ר"ז
 בעי כמה דרי"א התחיל עד שלא (הביא) שליש ואפי' הביא שליש
 מותר כן רמ"א התחיל עד שלא הביא שליש אפי' הביא שליש פטור
 מהלשו"פ: באמצע ואינו קוצר מכאן כו'. כל"ל: מדרגות כו' מכאן א'
 ופחות מכאן אינו כו'. כל"ל, וסנאונע ניומק: אפי' פחות מכאן
 לא אחינן כו'. כל"ל:

פרק שלישי

(ל"ו ע"ג) ונתני' סאנסות. טעמא אלא משום מכניסו כו'. כז"ל:
(מה נפיק מביניהון עבר והפריש א"ת כו', כוודוונני
נרישמותו סכן כולס לסגיס):
(ל"ז ע"ד) דכתיב האדמה כו'. ועל תיצת ון נרסס קו כנרסס
לעיין לנוחקו:

פרק רביעי

(סס ע"ג) אפי' בן אין שומעין להן בעה"ב יחלק בידו כו'. כז"ל,
וקודס ונלת צעס"ז נפסק צטני נקודות: אדם זוכה בר"א
לחכירו ובמציאה. כז"ל:
(ל"ח ע"ג) רובה דר"ל מה אם מציאה כו' רובה דר"י מה מחנה
כו'. כז"ל: אם רצה לפחות יפחות כו':
(ע"ג) ר"י בן חגרא משום ר"מ מחייב כו':
(ל"ט ע"ד) כך ה"י מלמד ר"מ את ר"י בן חגרא שספק כו'. כז"ל:

פרק חמישי

(סס) היא מוצאי שביעית היא כו'. כז"ל.
(ע"ג) קבועים באלו ונותן לו הראשונה כו':
(נ" ע"ג) אפי' חמורין כו' ששכחו פועלין ושכחו בעה"ב כו'. כז"ל:

פרק ששי

(נ"א ע"ד) ר' יונה בעי כל עומרי שדה של ב' קבין כו'. וססל
ניותר:
(נ"ב ע"ג) מה אם קמה כו' ושכחה ה"ו ניצלת עומר כו' אינו דין שניצל
מדברי כו' גלמד אין מצילין כו' מעומר ומצילין קמה
מקמה. כז"ל: והכא קצירך בגלוי פרט לטמון כו'. כז"ל:

פרק שביעי

(נ"ג ע"ד) שניהם יחידים זה מסיים כו'. כז"ל: אלא שהוא עושה
והתנינן נטופה אלא שפבני שהוא עושה הרבה והחנן במעשיו
כו': מחני' רב"ש היא אמ' ר' יוסי ד"ה. וססל ניותר: שהזתים מצויין
יש להם שכחה ר' יונה בעי ההין זית כו' כמי שלא התחיל בו אמר
ר' יוסילא חייב כו' גמיר אחריו אחריו מעומר השכחה הרילא כתיב
חמן אחריו מכיון שכחוב לא תשוב לקחתו כמי שכחוב אחריו
מעחה אין שכחה לגפנים לר' יוסי דלא דריש אחריו: (ע"ג)
המחבואה

(ע"ג) המחבואה אע"פ שיש לו בראשו אין לו תחתיו: ושלשה גרגרים פחות מכאן אשכול:

(ע"ד) כינו מתני' אין לנכרי כרם רבעי בסוריא. כל"ל, וכ"ס בתוס': כמד"א אין מע"ש בסוריא. כל"ל פי' צלל גוי:

(ע"ז) בציר בשעת הבציר: כל"ל סלסל לסגיס. קורות ופירות הקדישו צריכה כו'. וסלסל וניותר:

פרק שמיני

(ע"ח) בחורים. ואהר בן אינו אסור. כל"ל: משום גזל מהקד שהוא יודע כו'. וסלסל וניותר: שאין אדם עושה מצוה בדבר עבירה ר"א בשר"ה כשם כו':

(ע"ט) העוללות עני נאמן כו'. זיתי ניקוף עני נאמן כו' אילין שיעוריא ר"ח הוי יתוב כו' מבני' אהן צררא סמך דא ברתא אמר ר' מנא כו'. כל"ל: לא ראו אותו יוצא ונכנס כו': (חד אמר מרדקין בכסות ואין מרדקין בדאי נפשות. כל"ל סוגיס):

סליק מסכת פאה

מסכת דמאי

פרק ראשון

(א' ע"א) וקשי' על ר' יוחנן לא הנינן אלא דמאי כו':
(ב' ע"א) מה פליגין בפרוס יוחר מאוכל ר' מנא אמר לא פליגין כן אלאד בי ר' ינאי כו':

(ג' ע"א) וקבע ראשון הד"א שמוחר כו': נוטל מן השני שני פעמים שני עישורין ועישורן של עישור כו':

פרק שני

(ד' ע"א) ר"ז שלח שאל לר' אלעזר דצדיקא כו':

(ה' ע"א) לוקח אחת מן הגוי אחת מישראל כו': ר' יונה בעי ושייבס וכו' הביא ג' זה אחר זה ה"ז חגר הביא ג' כאחת הרי הוא חגר או לא. כל"ל: מוליהון דרבנן אמרי פן המינין כו': דמאי ישראל מתקנין וגוים פטורין. עד היסין עד פונדקא דעמודא כו': וודאי בקיסרין: אשתוי לחברין. כל"ל: ובצלים הכופרים וכו' ובני המדינה כו':

(ו' ע"א) (ספיחין מן החנוכה עד הקשוואין. ט"ס ונ"ל) פן יג"כ ומסר

הסיוס*). (מה דר' יונה אמר דמאי בלוקח מן הגינה ומה דר' יוסי אמר ודאי בלוקח מן הבלונקי. כן נשנוע ססי' רופס להגי'):
 זוגא אמר אף אהניות כו': ואורז אסור רוב השדות כו':
 (ס' ע"ח) חנא כל הכל צריך לקבל כו': אבא לבתיכון ע"ה אני כו':
 טהרות ידים מעשרות כו': מחבורתו חורו לומר כ"ז
 שהוא גבאי רוחין אותו מחבורתו יצא כו': הא קמן אין צריך
 קרוב: בעושה בטהרה יפריש הכל כו' יפריש כלום אלא שאין
 מוסרין תרומות (ואס"כ [חזר דצינו] גרס עהרות) לע"ה וקשיא כו':
 (ע"ג) במדה דקה יפריש הכל. ואס"כ ל"ל כאן הא דאמר רבי
 יוחנן צט"ר שנשעון צ"ר יסולדוק הפתו צסוף הפרק עד סוף
 הפרק, ואס"כ ל"ל הא דהמנוני חין כשאי כו': לא על הדא ר'
 אלעזר אמר הדא מלתא. כנ"ל: סמוך לפלטר מעשר הכל:
 דר"מ היא היידן ר"מ ההיא כו'. וסמך ניותר: טפילה גסה לדקה
 וחני ר"ח כן כו': טפלה גסה לדקה וכן פלטר כו': הלוקח
 מפריש א"ר זעירא חשבון שבר כו' משתבר הלוקח מפריש מחני'
 מסייע לדין כו' הרובע. ונתי': מן ההין ולמטן מדה דקה לימין
 מדה דקה*) מלימין ולמטה מדה דקה על דעתיה: ר"י בשר"ש
 בר' יהוצדוק חנאי. סייך לנעלה כונסכ"ל, וקאי על קושי' ללעיל
 אס' בעושה צעורה יפריש על הכל וכן אס' צנדה דקה יפריש על
 הכל וע"ז אר"י צטר"ש צן יסולדוק תנאי צ"ד: שלא מהכנסו בידוע
 שלא נתקן אעפ"כ חנאי ב"ד: בגין דיהיב מדכון טבאות. כנ"ל:

פרק שלישי

(סס) לברור חיל. סס ונקוס: [בפי'] אס לנו כאן, ויהו קצע לנעשר
 סהלינה קוצעת חלונא דחייב לעשר, א"כ צונתני' נניי סכוונה
 כן: מפני אחד שהוא מתקן. כנ"ל:
 (ו' ע"ח) אלון דעברון בכיתן אסור. כנ"ל: חמן חנינן כו' את
 אמר הפועל מפריש. אר"ג נקשה דהוא נאכיל את פועליו
 ס"ו סהפועל ופריש ולקמן חנינן פועל שאינו נאחזין כו' נשנוע אצל
 כשהצעה"צ נאחזין צעה"צ לריך להפריש, אצל ארצקן לק"נ דכאן ויירי
 צעה"ס סצר ע"כ הצעה"צ ופריש ודאמרי פועל ופריש כשהצעה"צ ע"ס
 כדקתני פועל שאינו נאחזין כו' אלא דהקושיא על ר"ג כנ"ל, ונתון
 סכוונה על נשנה סצכאן וצכא על נשנה דלקמן. וצגירסות סכחוצים
 לפנינו כתב גוררי להגי' תיצת הסועל סצחמן ולגרוס צעה"צ, ונ"ש
 * ואלוי הוא ר"ת ולריך לנחמקו, וכוונה נתי' ספיחין מן סמוכה
 כו' עד סקסולין סצמורה סלאחרי' לריך לנחמקו, סנ"ל.
 * אולי ל"ל גסה.

וכא את חונר צעס"ז לסג"י וכא את חונר פועל ונפריש, ובתירוץ כתב
 ג"כ להג"י תנון כו' צאצוס צרס הכא כו' סוננויין, ואחר התירוץ הכא
 וין סוננויין כלונור וזו נותר ליתן דנאי ונשא"כ צאצוס כדרך סונניע
 לפועל חסור עד שיעשר לפורע חוצו וע"ז לריך לגרוס חונר ר' ונני
 כו' (דלעיל) כפורע חוצו: מ"ט דב"ש חמן אפי' כו': כאן את
 יכול לגודרו כו':

(ע"ז) אלא בוכיי' שנייא היא כו': חוקיה אמר אין מחוסר בעלים
 אלא מניין כו': לא ר"ז צריך כל כך. כנ"ל: ולענן נויקן

לא שנייא בין הפכה כו':

(ז' ע"ח) סירקי אי אפשר לה כו': כדי קופות. ניטל אצלו
 שהים כו': כמה טמאים אצל הנכרי כפירותיו כו':

(ע"ז) שמעון בר בא בעי ניהא לטהרות. כנ"ל:

פרק רביעי

(ס' ע"ח) אינה מדמעת וחכ"א בין במקומה בין שלא במקומה
 מדמעת רש"א כו': מפני האיבה אמר רב חסדא
 כאן כו' לה שם א"ר אבין כאן התירו כו' שתעשה ראשונה. מתני'.
 רא"א כו':

(ט' ע"ח) (ועד אחד נאמן. ונללתי קו כלאס דונתכוין לנווסקו
 ועי' סנות חליסו סהגי' וע"ס נלמן): חני נכנס לעיר
 ותרומה בידו ואינו מכיר כו': מה פליגין לחלק אבל לקח
 אופ' כו': א"ל אחד אני איני נאמן כו' הרי זה נאמן. אמר
 להן פלוני נאמן א"ל שהוא נאמן בפניו כו':

פרק חמישי

(סס) אלא דבר שהוא לאכילה אלו הלוקח כו': אלא לא כר'
 יוחנן דר"א כאן כו' וכאן בעושה בטהרה לא כן חני כו'
 על המעשרות לא אמר אלא במתארח אצלו ותניחה ר' ינאי כו':
 (ע"ז) [ר' יוסי בשם ר"א אין משנה כו' תקדים חלה לראשון,
 ונרשינותיו. סונללתי סננתי קנת סרולס לסג"י' כחך סא דכתוב
 סוף סהלכס צדיק סי' שתקדים חלה עד סוננסס וחס"כ דונעתס
 חסא חלס כו': סקודס ונעתס ל"ל א"ר מחנא מתני' על הסדר
 אמורה ולמה קדמה ראשון כו' עד סוף וחס"כ ל"ל מעתה
 מ"ר לא יהא חייב בחלה אף הקודם את כל עד למה]: א"ר
 מתני' בדין הי' כו'. ננחק ח"ר ונתני': עשוי ח"מ עליו והשאר
 חלה ומ"ש בצפוניו כו' שאינו שלו כר"י דר"א בע"ה שתרם את
 כו': בלח כהא דתנן מוגו לו את הכוס הו' לי' מאה תאנן כו':

סוף ע"א

(י' ע"ח) או פוחת על המ"ע או מוסיף על המ"ע מתוך שהוא כו': אלא דלא כר' יוחנן דר"א כאן כו' וכאן בעושה בטהרה ואצלו היא נטבלת כו': עד כוחים נבללין מתניתין כו': (ע"ג) טבין היון א"ל מאינון אינון כו': ממנו עליו אם אינו מכיר כו' אותה חבית לא היא דתימא כו': משקה הפה תמן דרך כו' בפיו והכין אין דרך אגודה ליתור אלא שהוא נותן מה שבפנים כו':

(י"א ע"ח) ועוד מן הדא. פי' עוד דלי' דסלכס כר"ס: א"ר זעירא זאת אומרת שנוטל דמים כו' הרי ברשות תרם כו': עשו אותו כספק והתנינן כו' מקדש בכרם ויקדש מספק בח"ל כד"א מן הודאי כו': ז"א ספק ת"מ של דמאי כספק דימוע פטורין מן הדמאי. פי' הוסיף ד"ס ז"ל עד סוף הספק ונוסגר כסני מלמי לזכס:

פרק ששי

(סס) וחני כן המקבל שדה כו': החוכר בפירות השוכר כו': (ע"ג) מתני' כר' יהודא מרתני* ר"ח כו' החוכר שדה מן הישראל תורם כו': לישראל אחר תורם מ"ד תפשה כו' מ"ד קנסו קנסו בידו כו':

(י"ג ע"ח) שחקנו לך מעשרות אוף הכא סתמא כו': שלך שלי ושלך אסור כו' שלי שלי ושלך אם קבלה כו': והיאך אפשר לאדם למכור אויר חורבתו לחבירו. זה טייך לעיל לקוסי' כ"ח לכזקן לי אתם נוודים לי טלס סתנו כו': תפתה כו' עד

(ע"ג) החזירה. ר' חגא קומי ר' לא כו': ברם הכא צריך הקרתני כו': מעתה ר"י כחכמים אין יסבור כו': שניהן והשוכר באחריות המוכר כו': טעמא דב"ה שיאכל עטונין וכי דרך ב"א כו':

(י"ג ע"ח) בכ"מ שהוא דמאי וחצי חלקו שביד חבירו משלו דמאי כו': דאר"י כו' וחצי חלקו שבידו של חבירו כו': כטבל וכחולין מעורבים כו': כשחלקו שדה אבל אם חלקו עומרון כו': אר"י ר"י בשר"י כו' כשחלקו שדה עומרון אבל אם חלקו גדיש אף רשב"ג כו': בשם ר' יוחנן האתין השותפים כו':

(ע"ג) תמן שתיקותו פטור כו' שתיקותו חייב כו': להקל פירמשו להקל אינו נאמן כו': פירות עזקה הן פירות ערלה כו' אינו נאמן מפני שהוא כמשביח מקחו אם כו' (מגוי פלוני הבאתים ונלחתי כושס על וולת הצאתים נכלס כוונתוון לנמקו): דברי רבי

רשב"ג

(* ל"ל מה דתני

רשבג"א דכרי כו': ר' יודן בעי כתי כנוי כו': סתם צריך לעשר

פרק שביעי

(ג"ד ע"ח) בשבת מרחמית מיקל ותלוי ב' א"ל עתוד כו': דיתקן

הנאי אלא עליו ולא כו': בש"ה אבוהו אמר לא זכי כו':

(ע"ג) ור"ש אוסרין א"ל א"א מודה שמא חבקע כו': תחלת גנ'

כו' ר"א בר' הושעיא עשו אוהו כפועל שאינו מאמץ כו': נשרפה

החרומה פירות בטבלן כשיפריש הפירות קדשה תרומה כו':

ור"ש אוסרין א"ל אי אתה מודה שמא חבקע הנוד כו': טעמא

דר"י שיהא מסוים טעמא דר"ש כו': ר"א לא חילל מודה

(ע"ג ע"ח) עומד בחול ואומר כו': ה"ה ח"מ משתחשך ה"ה תרומ'

מכבר לכשאפרשנה הגע כו': א' טהורה וא' טמאה אר"ז כו':

ושני עישורין וב' עישורי של עישור כו': מיסב חדא למאה אין

(ע"ג) קודם עד כדון ל"ל ואם נוטל מהאחד על השני לבר נוטל

כו' אם לשם מאתים הוא נוטל עשרים ושחים תאנים כו' כ"ג

תאנים וארבעה תישועין ותישועי של תישועי מתני' כו': דתני

(ע"ג ע"ח) מה הן קיימין מאה טבל וחשעים טבל כו' ושמנים

טבל נוטל שמנים ושנים חסר שני כו': בשהפריש

(ע"ג) ועושה כן בשני ושותה וטובל כו': אני אומר שלא שחה

משקין טמאין עד סוף כו': מ"ט דר' מאתה שע"כ כו'

טעון טבילה ומ"ט דראב"ש כו': פחות מרביעית מ"ט דר' שלא

יבא לדידי רביעית ול"ל לר"א כו': וראב"ש אני אומר שלא

שחה משקין טמאין עד בסוף סליק פרקא:

מסכת בלאים

פרק ראשון

(א' ע"ג) מפטמא של קישות מעה אחת ופטמא של אבטיח כו':
א"ר יונתן יש מהם שהלכו כו'. פי' לקולל וללל כפי' הר"ם
ז"ל ורע"ג דצמנוך וקסא חננא דסמונן: שהעוף אסור בהרבעה
ר"י אמר כהנא כו':
(ב' ע"א) הרי דגים שבים הרי כתיב כו': ואינו ציפין דין עם דין.
כל"ל, ותיבת ומזעין ננחק: בלא כד אינו אסור משום
עבורת הגפן תפחר בחוץ לששה ואינו אסור משום זרעים כו':
למטה מג' טפחים כהנא דהני כו':

(ג' ע"ג) מה אנו קיימין כו'. פי' הכוונה צונטא שאנרה הסומן לפת
כו' אס ונטוס כלאים של לפת עם לנוות ח"כ לונה תופס
גפן כל"ל לפת ולנוות לצד, ואס הכוונה סלפת עם הגפן כלאים
לונה דווקא לפת ולנוות אפי' שאר כל הדברים נוני, כל"ל אס נאנר
דכוונה לפת עם לנוות לק"ו לונה תפס לפת עם לנוות ולא
תפס ש"ד די"ל מלח נקט וס"ה ש"ד, לאפוקי אס הכוונה על הגפן
קסא אס הכוונה מלח ליתני לפת לצד או לנוות לצד, אלא ע"כ
דווקא או לפת או לנוות ח"כ קסא לונה כן וע"ז ננסי דס"ה כו':
זרעים באילן ל"ל גפן אי משום שאינו רוצה כו': ראש חור הבא
מחורבה כו':

פרק שני

(ג' ע"א) ונמצאו צרורות מהו שינכה לו כו': אלא כשנתערבו לו
דרך מכנסו. זה שייך לעיל:

(ג' ע"ג) עד כמה עד שתהא בארץ ג' ימים כו': אבל במקום הגרוד
כו': ותני מקצת היום ככולו ואם צמחה כו': רצף. תני אין
מחייבין כו': מה אבא שאול כרבנן כו': לר' יוסי צריך להשלים כו':
(ד' ע"א) ארטבון. פי' נתלחמו:

(ג' ע"ג) (במשנה) לברוק בחלם של פשתן. הטעם לזה נטוס דפשתן
יש שזרעה נטוס קנים ויש שזרעה נטוס זרעים ואס עושה
צדיקה אז אינו ננתיין עד שיגדלו הזרעים ונונה אלא כיון כשגדל
העץ קולר תיכף לכן נותר ולכן שפיה תופס פשתן, ולא זרע אחר,
ופשתן דוקא ג"כ ע"י צדיקה: חובש רבר שאינו שלו ואמ' ר' יונה כו':
(ס' ע"א) וחריע אלא לחסיות בלבד כו': ובלבד שיעשה אורך השורה
כו'. פי' דזכו שיעור צית דוצע: עשר אמות ומחצה. פי'
המחלה היינו נחמה צת חננה טפחים: פלוגא על דר"י דר"א בית

רובע וכל שהו אינו זורע לתוכו אלא מין אחד חמין לזרעים כו'. כל"ל,
פי' וכאן נתייר על רוחז ונלוזחז אע"פ שאינו לרוחז צית רוצע וזה ע"כ
ונשום שיש צטדה עלונה צית רוצע לארכה ולרחצה ע"כ נותר לזרוע
זה חרדל הגס שאין צמקוס זריעת המרדל צית רוצע צתוכה, וסיינו
דס"ל צית רוצע וכ"ס אותו כל שהוא נותר לזרוע לתוכו כל ויה שירלה
והא דצעינן לאורך של ונקוס המרדל צית רוצע איפשר ונשום דסוי
תוך הטדה צאונלע ע"כ ונחמרינן שיהא צאורך עכ"פ צית רוצע ורוחז
אין זה צית רוצע ולעפ"ס מותר ש"ו דנותר לזרוע צכ"ס אלל צית
רוצע ודלל כר' יומקן דס"ל דווקא צית רוצע אלל צית רוצע, ונשני

דכאן וניירי צטדה ירקות וצזה אף ר"י מודה:
(ע"ז) שהיא אסורה בהנייה ועבודה הגפן אין איסור בהנייה כר'
ישמעאל כו': דהני הרוצה כו' על רוחב ששה אמר ר' יוחנן
כו'. חסר כאן ונ"ל כאן פלוגתא דחזקי' עם ר"י דחזקי' אורי חס יס ונקוס
ששה טפחים צמקוס ח' דנותר לר"ח דנתי' לזרוע צכ"ס שאלל ששה
טפחים כנו סק"ל לעיל צצית רוצע, ור"י פליג כנו צצית רוצע לעיל,
וע"ז קאי הא דאכ"י אין זורע לתוכה כו':

פרק שלישי

(ו' ע"ח) ר"י ור"א הווין כו' וא' באמצע ניתני חמשה באמצע
תפחר כו':

(ע"ז) [החלם ואמת כו' לתוכן שלשה מיני כו']:

(ז' ע"ז) מתני' מסייע לר' ינאי פליגא על רב כו':

פרק רביעי

(ס' ע"ח) האך עבידא שורין מן ז' ו' נסב חד כי אית ארבעה
כרמין בניין נסב חד כו':

(ט' ע"ז) כמה דר"ש אמר אין אדם מקדיש כו' חמין אין אדם
חובש דבר כו':

פרק חמישי

(י' ע"ח) [כאן ליטע כאן את יכול כו' לזנב ליטע כאן את יכול
כו' ליטע כאן את יכול. וכל אין דכתיב כאן יתירים]:

(י"א ע"ח) א"ל ר' אלעזר אי אחס מודים לי שעומק כגובה א"ל
שאור הכרם מקיף כו':

פרק ששי

(י"ב ע"ח) המעוקם שנו בגין דר"י דר"א ע"י שהוא מעוקם תרתי
מחבלעין בין לר"י בין לר"ל מה ביניהון א"ר יעה כו'

חין

חזן לד' אמות מ"ד בערים המעוקם שנו מושחין ואותן שחזן לד' אמות מקום שהחוט בו:

(י"ג ע"א) ר' יונה בעי למה לי נן אמרין כל מדות שאמרו חכמים בו. ונכאן כלאה דלא גרסי' זנותני' סאנורו חכמי' זכרס, דלא"כ לא נוקסי ניידי דהא זכרס דווקא חנני' דאין זו ועוד:

פרק שביעי

(י"ד ע"ב) הפכו ויש כרם מטלטל. ננחק ונלת ונטלטל.

פרק שמיני

(ט"ו ע"א) ד"ה הוא כשלא קיים ע"י מעשה בו: כרמך כלאים להחמיר עליו אפי' מין אחד בו: לא אמרה או כהדא דא"ר זעירא בו: תמן מיעט הכתוב ברם הכא ריבה. ונלתי כסוס על ונלת תנן וסכא, כנלאה שרונה להגי' זחלוף סכא וניעט בו' זכס תנן ריבה בו: על כל זרע זרוע אשר ירע. ננחק: (ט"ז ע"א) תניא ר"מ מחיר אם הי' מסייע בו: ע"ג חברתה אלא בשקשרו בו: נפק מביניהון קשרן בחבל אבל קשרן בשערו בו:

פרק תשיעי

(ס"ס ע"ב) זבני' למית והוי עלוי עד דהוא מכרך. כל"ל, פי' דאין עותר ללא לנות וסוי עלוי פי' שתעמוד על סלוקסו לנות עד שתחסו סהול ונכרך סנת זו כדי שלא יטלוו זכזיל חי (וונפני יוקר סזגד חסס סימוס עלוי ליתנו לתכריכי סנת לכן לזס סידחס עד סייכרוך זו סנת ולז כיון סנחסר זסנחס לז חססי סיסזור ויטלוו. כל"ל דוד):

(י"ז ע"א) ולית להון קיום הדא החימר בריקן בו: מ"ד מותר מדברי סופרים כההיא דאר"ז בו: שהוא דוחה את המצוה בל"ת שעה אחת בו. (כונדוונס סכוונתו זסגסתו זל"ת זנוקוס זלל תעסה, דר"ת זל"ת סול זלל תסור ור"ל כדלי' זזככות י"ט ז'). (ע"ב) אנטיטה מטפחות הדא החימר בו. פי' אליזא דזכנן: (י"ח ע"ב) מסאנא בכיתן א"ל מתני' היא א"ל בגין דר"ז דאר"ז אסור בו:

מסכת שביעית

פרק ראשון

(ב' ע"ח) מעבה את הקורות מכאן והילך כו': את כוחו מתוך שהוא יודע כו': אינו מתכוין אלא לעבודת הארץ כו': הליחה מצוי' ואין עתיד לחרוש כו':

(ע"ג) יצא קציר העומר שהוא מצוה ר"י כדעתו דר"א אין עומר בא בסוריא:

(ג' ע"ח) נטיעות רבות על דלועין התיב ר' מנא כו' כל בית סאה בשבילן ר"ח ברי' דר' הלל בעי לא מסתברא בדלעת יונית לא אתא אלא על סיפא כו': ואתי' כר' כדתני רבי אומר מה שאמרו בנות חמש בנות שש כו':

פרק שני

(ג' ע"ח) מתני' דר"מ ברם כרבנן מזהמין מתלעים כו':
(ד' ע"ג) ר' אבין בש' שמואל מה אנן קיימין אם במרווחין כו':

פרק שלישי

(סס) לר' חייא בר בא ואסר לר' ר' אמי שרא לר' כו': כפוחת מן האשפלות ר' יוסי בעי הא שתים מותר אם כו' האשפלות אפוי' שתים אסור כו' קיימין העושה כשיעור כהדא כו':
(ס' ע"ח) ברם התם בעושה כשיעור כו': מפני מראית העין מ"ד חמון מפני מה"ע והכא כו': חני ר"ש בן גמליאל אומר אם רצה חוקע כו':

(ע"ג) ריקה אסור אר"ח בר בא זה שהוא מקבל נדבך כו': מפוחת* מכאן מחצב חני אר"י כו' בזמן שנתכווין לתיקון כו' אבל אם אין נתכווין כו': בשם ר"ש בן לקיש אסור ללקט צרורות כו':

פרק רביעי

(ז' ע"ח) מייתי יחור מתאנה וכותב שטר ותולה כו':

פרק חמישי

(ח' ע"ח) ועד השיתן הבוחלות נ' יום מן שיתן הבוחלות עד התאנים כו':

פרק ששי

(י"א ע"ח) כד אתא לאבנה תני לר' עובדא כו':

בראשא

(* ז"ל פחות .

פרק שביעי

(י"ג ע"א) בראשא דפרקא את אמרנן כו'. ונלתי קו על תיבת
 דפרקא נכסס ונתכוין למוקדו: ודמיא היא לכל דבר
 קטף בטל:

(י"ג ע"א) (פירי או פגין פירי אין חימר.)

פרק שמיני

(סס) דלא אוכלי בהמה מהו לעשות מהן צבעין כו': צבעין
 לאדם ודכוותי' אוכלי בהמה שאין עושין מהן מלוגמא
 לבהמה כו'. וסזניתיס וניותר: מפני מה אוכלי אדם עושין
 מהן צביעה כו':

(י"ד ע"א) חני אין נוחנין לא לספר ולא לספן ר' יוסי אומר
 אף לא למבייר כו': חמן הוא אומר אין נוחנין וכא
 הוא אמר אבל נוחן כו': א"ר יוסי מה פלוגי בתשמישו כו':
 (ט"ו ע"א) אמר ר' יוסי אסור ליקח אפ"י לפתו של ע"ה:

פרק תשיעי

(ט"ז ע"א) אית למידת הדין אתמר ואית לעגלה ערופה כו':
 [כלה מן הבית רש"א כ"ו שחי' אוכלת כו':]
 (ע"ג) ובעץ כדי ליתן טעם א"ר מנא תפתר בקדושת שביעית
 וכביעור ולית את ש"מ כלום לא נמצא מאבר אוכלי
 בהמה תפתר באוכלי בהמה לאדם:

פרק עשירי

(י"ז ע"א) קומי ר"י בשטר שיש בו אחריות כו': יחד לו קרקע
 אינו משמט כו': לא יחד לו משמט כו': חילי' דר"י מהדא
 דתני העושה עבדו אפותיקא ומכרו אינו מכור עבדו מצויה הוא להברית
 כו'. ועי' צפ"ז דיצנות: אלא מזו כתובה רב אמר עד שתפגום
 ותזקוף שמואל אמר פגמה כו': ראשונה מלוה כדתנין השוחט את
 הפרה כו' וראוי לתובעו בר"ה כו': שהוא ראוי כאלו ראוי ליתן כו':
 אינה משמטת כר"י דאמר הראשון כו' ולא כר' יהודא כר"י דאמר
 אין דרך כו' אע"ג דר"י אמר כו': אם בא בחדש בזמנו אם
 לא בא אם לא בא בא (כך מדומני סלמונו לסגי' ואין צדור לי):
 ביבנה ר' בא בשם רב כו'. וסזניתיס יתיר: ויום השני ר"ז בשר"ח
 אותה השנה נתקלקלה קדשוהן כו': בעדי חודש ר' בא בר ממל כו':
 (ע"ג) בשם ר' זעירא במי שהוא ראוי כו' שלשים יום לא
 אחבע מהו שלשים יום לא אחבע שמואל כו': שנת

השמיטה כן א"ר בא בר ממל כו': שלא תאמר שנת שבע שדהו לפניו כרמו לפניו ולאחר שבע בהשמת כו': צורכא דלא כפרנית שהיא נעשית כו': הויכלוח דתני יושבי' בזמן כו': (י"ח ע"ח) והתני פרוזבול מוקדם כשר כו': (ע"ג) יחזור לבניו ולבנותיו כיוצא כו': עד שימשוך אותה מרשות כו': בשלא העמידו עמו הדע לך חד בר נש כו': או יתן לו כדי ערכונו כו':

סליק מסכת שביעיה (סג)

מסכת תרומות

פרק ראשון

(י"ט ע"ג) (במשנה) קטן שלא הביא ב' שערות. פי' קטן טזכ"ו היינו טלל הכיף ז"ס, והוא סתם ונטה. ודל' יסודל סול ענין צפ"ע וקאי חקטן שהזכיר צריסל חסו"ק ופליג ר' יסודל ולונר תרומתו תרומה, אך נראה לנו דל"ג דצרי ר"י כלל דנתני' צטונך דף טח"ז קאונר עתן תנל קטן דלל כר"י כו': אל בני ישראל פרט לחרש. כ"ס צתמונל: ידבנו לבו פרט לשוטה כו': ר' יוסי בעי והיינו וכתב לה כו': כתב ידו שאמר לסופר כו': (ע"ג) אפ"ל אחת מהן לבר כו': אמר ר' יוסי חמית עובדא כו': פעמים חלים בשעה שהוא שוטה כו': ותחלימוני והחייני. אונר לדנו"ר סהול גיליון וצמוץ סכתז ח' לפדס פי' חלים כלסון ונקלזז, חזל ספי' כחן סול דרובז דסנוול דסול אונר וסול יתן גט ונשנע דסול עלמו יתן דווקל ולל"ל פי' כסלחריס יתנו ונלמד ססול כו' כזר: והי' תורם ואביו מקיים על ידו. כל"ל: (כ' ע"ח) של חבירו או נאמר בכהן שהקדיש תרומתו והתני ר"א כו': והא מתני' מסייעא לר' יוסי ארשב"ג כו': הא אם חייב תורם כו': את דמו אינו חושש לת"מ כו': ר' יוסי אומר לא יצא המן תנינן הכל כשרין לקרות המגילה חוץ מחשו"ק א"ר מתנא דר' יוסי היא כו': (ע"ג) מודי ר"ח בתרומות דהיא דלא דר' יוסי ר' חנינא בשם רב חסדא אמר דר' יוסי היא א"ר בון ע"כ אתמר דהיא דלא דר' יוסי. כל"ל: את שכחוב בו מחשבה כו' שאינו כתוב בו מחשבה. ונלתי רוסס קו על תינת סכתוז נרל' רולס לסג' לת סזו ונחטזס וסלין זו ונחטזס: כשם שהוא אינו מביא מעשר דגן כך אינו מביא מעשר בהמה כו'. כל"ל וכן לסלן:

המן

(כ"ח ע"ח) תמן תנינן כו' ע"ד שלא נגמרה מלאכתו כו'. כל"ל:
 אלא שהוא צריך לתרום לפי שמן כו': חברייא בש"ר
 יוחנן ואפי' על אחרנא: נראין הדברים בתרומה גדולה שהיא
 נטלת מאומד אבל בת"מ כו': אשכחן תני אין תורמים זתים
 כו' ואם תרם ת"ת דר"מ רי"א בש"א כו':
 (ע"ג) כבר תניית כולהון כו'. כל"ל: ואם תרם אין ת"ת ע"ד
 דחוקי במחלוקת. כל"ל: הסומא והשפור שאין יכולין כו':
 לאלהו ז"ל ערום מהו שיקרא שמע. ונלחתי כוסס על תיצת ערוס
 נל"ל סנתכוון לנמקו ולשכור קאי: כאן בתרומת מעשר הא רבנן
 הא ר"א בן גומלא וחנו כן אלעזר כו' ובמנין אבל ת"מ תורם במדה
 ובמשקל ובמנין אבא אלעזר בן גומל אומר מה ת"ג במחשבה כו':
 ובלבד שלא יתרום במנין. כ"ג כדתקן אצל תורס כו' (כן הצנתי ונכתציו):
 (כ"ג ע"ח) אשכחן תני אין תורמן שמן על זתים ולא וין על
 ענבים ואם תרם ת"ת וצריך לתרום שני דר"מ כו':
 דהיא דר' יוסי תרומה ויחזור ויתרום כו' עד שיוציא עלי' מעשרות
 ראשונה כו' הדא אמרה שא"צ לקרוא שם למעשרות כל"ל:
 אלא גורן בלבד. כל"ל: רבוי אומר לפי שמנין רשב"ג לפי
 אוכלין. כל"ל: בשם ר' הלל תנינן הדא מסייע כו': מהני' אמרה
 כן לוקין על טבלו [כו'] הד"א לוקין על טבלו כו':

פרק שני

(ע"ג) גרין ויקב אי אפשר שיהא כו': על ת"ג שהיא ניטלת מן
 המוקף דמר ר"י בש"ר ינאי ונחשב לכם כו'. כללעיל:
 על ת"ג שלא תהא ניטלת אלא מן הטהור על הטהור והיא
 ניטלת מן הגמור ת"מ ניטלת מן הטהור על הטהור ומן הטמא
 על הטמא ומן הטהור על הטמא אבל אינה נטלת מן הטמא
 על הטהור ר' נחמי' כו' כך אינה נטלת מן הטהור על הטמא
 ומודה ר"ג בדמאי. כל"ל: בעי מתקנא מטמא לחברייא. כל"ל:
 תפחר שקורא לה שם במחובר. כל"ל: ואין סופה ליחלק ולעשות ב'
 תפחר שקרא לה שם במחובר. תיצת סלו קסס אדונג"ר לנומקן
 נסס לכזכ סקסו כן ונ"ו כשלנול עוננו סניר לקייס זס ולס מסס
 לנוס סכזכ סקסו: מה צורכה אמר ר"ח בר אדא. כל"ל, וסזניתיס
 ננמק: את בשרו וכך אמר ר' לעזר כו':
 (כ"ג ע"ח) קורה אחת לשני בדות שני קורות לבד אחד. כל"ל:
 אר"י בד"א בת"ג אבל בת"מ אפי' שאר כל הטומאות
 שלום. כל"ל: טבל בעון מיתה מן הטהור על הטמא בעשה. כל"ל:
 מרבצת ביתה וכן כאן ר' שמואל כו':

(ע"ג) הווי כר"מ כד דרש בציבורא כו' בן ברקא דתני ר"ס
 כו' כל"ל: מן התירוש והרי התירוש כו' כל"ל:
 (כ"ד ע"ח) כאלו תפח ונסב סלין רברבין בתאנים ר"י ור"י כו'
 כו' כל"ל: וע"ד דר' רמי' ר' יוחנן וריש לקיש זר' יהודא ורשב"ג
 שלשתן כו' כל"ל: הוי ר' אלעזר שהוא אמר מפני שממעטו כו'
 לא תני ר' יוחנן אף כל"ל: אהבם יתיר

פרק שלישי

(ע"ג) מטמא ט"א ואין שורפין עליה את התרומה ואין מחייבין
 עלי' את החומש ואין לוקין כו': אלא נמצא אבל בתחלה
 אין ת"ת ר' יעקב דרומי' כו': טמא בעינו הוא אלא שגרמה כו'
 עפר הוא ר"ח בש"ר יוחנן דרבי היא דתני רבי אומר משום
 אביו כו' עד סקיסות צענווד סקולס, ולא כ"ל פה דלכ"י צד סמא
 צט"ר יוסקן סלכס ככזי: ר' יונתן ר' יהודא ור"ש הלכה כר"י כו'
 ואין צ"ל ר"מ ור"י הלכה כר"י ומינה את שמע ר"ש ור"מ
 הלכה כר"ש כל"ל: אהבם יתיר

(כ"ס ע"ח) אם בממחין אף רבנן מודה כו' בשאין ממחין אף
 ר"ע מודי כל"ל: וחציה תרומה טבולה לכל סאה
 כו' וחציה טבל טבולה למעשרות לא צורכה כל"ל: כשיעור
 חורה ר"י כרבנן כו' חביריו לית ר"י כרבנן כו': משכשכין כל"ל
 נסתמטין וכן צכל סענין:
 (ע"ג) מ"ש שבחביות זה מחולל על המעות הללו ולא קבע לו
 מקום. כ"ס צתוספתא: מה מחשבה במסוים אף התורם
 במסוים. כנדוניה טכוונתו סיל צריטוניו לסחליף סגי' סיפכא כגי'
 סל"ש סהכיל סונסס: כמין כף חד מן ד'. כל"ל: קומי ר' יוחנן מה
 עובר כו' אינו לוקה ושתיק אתא ר"י בר אחא כו': מביניהון
 נשרף הכרי כו' אינו עובר אלא על הגורן:

פרק רביעי

(ע"ג) את בשרו וכן ר' לעזר כו'. נשרפו הפירות התרומה בטבלה
 נשרפה התרומה הפירות טבולין. ת"ל כל כו' אל התרומה
 הזאת שיהי' כו': והרעה מן החמישים מן הדא דר"ל כו'. כל"ל:
 מחמשים וששים תרומה כו': אהבם יתיר
 (כ"ז ע"ח) ברם הכא על כו' וחטה מקוימה שליחותו כו':
 לשם

(ע"ג) לשם תרומה והשאה שכל טבול הוא. כל"ל, וכן לסלן
 דמזוקי: ויעשנה ה"מ על מקום אחר. מלמדיקו על תיצת
 תרומת מעשר כנותכוין לנוחקו וכן לסלן דלתני ה' מיל: בש"ר
 יוחנן כד ה"ר' לעזר משיב את ר' יהושע תאמי' שחורות שנפלו
 לתוך הלבנות אוכל את הלבנות והלבנות כו' א"ל ר' יהושע בידוע
 מה נפלה. כל"ל: שחורה א' לתוך ב' שחורות כדי כו' בתוך ג'
 שאם העלה א' מהם כו':
 (כ"ט ע"ג) וכן שני מקואות בזו כ' סאים, נחמס קו על תיצת
 נקולאת, ונ"ל קפומת:

פרק המישי

(סס) חני ר' חייא טבל מעלה פירות. לא גרסינן ספיתו שזיעי'
 דהא ספיתין אסורין לאכול לכל חלא פירות שזיעית גרסינן:
 (כ"ט ע"א) מחני' אמרה בן כו' לפחות ממאה. סמך תיצת וכו'
 ונסיפא ולא לנו"ר נפלה כו' דייק: רשב"ג בש"ר ונתן
 המדליק בפח ושמן של תרומה. כתוב ציד לדנו"ר עלונו כל"ל צ"ד
 ור"ל צטאר דצרים, וצלינוודו עונו חנוך לגרוס המדליק צפת של
 תרומה כו' דפליג אונאי דאנוך לעיל צפת כו', וסאלתיו חייך פליג
 אצרייתא וספיצ אולי צרייתא אחרת ה"י צידו דפליגא אצרייתא
 דלעיל, (א"ס ד"ל ונ"ע ל"ל לרציו ז"ל לדמוק ות"ל דר"י תנא הוא
 וננינו צצרכות (ז'). ור"ס (ל"ד). דפליג רש"ז צ"ד יונתן על
 תנאים ע"ט), וספתא נכון סא דאנוך צסנווך סכל נוודים צסנון כו'
 דאלו צפת פליג רש"ז צ"ד יונתן כו': נוחא טהורין ירקבו.
 לדנו"ר וסתפק צתיצות חלו ואנוך דיותר נכון דל"ג לי' דאנאי ניסא,
 ועוד דנקטא טנאין ירקבו ע"ד דר"י ידליק וסאיך ידליק צנו"ר סא
 צבל טבול לת"ו סוא ואסור לסדליק צו, ונ"ל דיקרא סס לת"ו,
 ח"כ גס צטהורין יקרא סס לת"ו ויריס אותה וזו ידליק ונ"ר וכן
 צהקדש ונ"ס איפטר לפדות ולהדליק, חלא ע"כ סקוטיא קאי
 אטסוריס ג"כ: בדבר שאין דרכו להיכלל. ל"ל להכלל מי וכן
 להלן: נקודים כהרא פחות מכביצה. כל"ל: שמא טמאה אי
 אחס מודים כו'. כל"ל: במקומה שא"י לאוכלה. כל"ל: מה לי
 גולד לה ס"ט במקומה מ"ל גולד ס"ט במקום אחר כו'. כל"ל:
 סאה תרומה טמאה שנפלה למאה סאה תרומה טהורה. כל"ל:
 (ע"ג) והדין נקודים כהרא חצ"י סאון. ט"ס ונ"ל מזקי' חנוך אפי'
 כו' נפני סלתן וסדין נקודים נחמס צלים כו': בטהרה ד'
 קבין ושחוח זכא הוא כו'. כל"ל: נוגעה בנופא מילתא דר' יוחנן
 כו': ואיוו היא גופא ע"ד דר"י כו':

(ל"א ע"א) בש"ר יוחנן כו' כל עיקר א"ר לעזר והוא שנפלה כו'
 ע"ד דרבנן חולין שלמעלן כו' סבר ר"א מימר חולין
 שלמעלן נעשו חרשין והוא שרבן חולין על התרומה שתיבטל
 ברוב ברם רבו תרומה על החולין מודי רבנן לר"א א"ר יוסי
 בן חנינא כו' :

(ע"ג) רבת התרומה נעשה כמרבה מזיד. ל"ג רצת התרומה רצת
 צומיד, כן שייך לגרוס יומת: ותרומה בעינה טוחן ומתיר.
 נסגר תיצות טוחן ונתתי נראה כנשתכוון לנומקס: טינופת כו'
 את התרומה סאה תרומה כו' :

פרק ששי

(ל"א ע"א) בש"ר יוחנן שוגג בלאו מזיד בקרבן. כל"ל: בשוגגה
 מזיד בספיקו שוגג בוודאו (כו') א"ר יוסי השב
 מדיעתו. כל"ל, פי' כיון שזה אלו ידע צודאי הוא סי' שז חייב צקצן:
 בהעלם אחד פטור והכא ד"ה אינו חייב עד שיאכל ב' זתים
 פחות כ"ש מודי רשב"ל כו'. כל"ל: חומץ של תרומה לוקה חני
 המגמע חומץ של תרומה משלם את הקרן כו': חמן חנינן אין
 חורטין מן הטמא על הטהור ואם תרם שוגג ת"ת מזיד לא עשה
 ולא כלום חני בש"ר יוסי כו' כסתמא דהכא ר' זעירא כו'.
 ותיצות סליך עזידא נומק, גם פי' סנפטס ע"ז נומק: ה"ה כתרומה
 לכל דבר כו'. והרמין שלהן חני גדולי תרומה אין משלמין כו'
 קרן וחומש וחייבין בחלה ואין הידים וטבול יום פוסלין בהן כדרך
 שאין פוסלין בחולין כו' :

(ע"ג) מתנתו מקדשתו לחייב עליו חומש ואין הפרשתו מקדשתו
 דברי רבי ראב"ש א"א אף הפרשתו כו'. קרן וחומש מחל ואח"כ
 כו'. ול"ג סלי וכלכל צמרוני' הכתוב צספרים וכן צת"כ ליתאי: דאתפלגון
 אכל תרומה משל אבי [אמון] כהן כו': וקרן וישלם חומש א' לכהן ר'
 יסא כו'. כל"ל: אופ רבי מודה כהדא מחני' כו'. כל"ל: אכל תרומת
 חבר. הוא ענין צפני טלנו וצרייתא ונתחלת צפ"ע, והוא כנוו ת"ר
 שצצצלי: בלא כן אינו צריך זכיי'. פי' הא לא סע"ס עדיין שיהי' יולא
 צנתינתה לצעלים וא"כ אף שנותן לחצר אינו קדש דהא לאו צעל
 סתרונוס הוא ונשני דע"ס זוכס ע"י אחר אצל צעלנוו אינו נוגע צה:
 לא הספיקה לשלם עד שנתגרשה. קאי אדתק צת ישראל כו'
 לענוס: אלו הי' לה כמה מעשרות אינן שלה. פי' אלו הי' לה
 כנוס תרונוס צעין ושל צעלס כסן צודאי טלס היא אף סנתגרסס:
 (ל"ג ע"א) אלו כרשב"ל איתאמרת נוחא כר"ל את אמרת ואין
 כר"י כו' ואת אמרת הכי ר' אבהו בשר"י כו' להאכילן

כרשיני

כרשני תרומה כו': א"ר ינאי יש בו כוית (כו') ואין בו ש"פ משלם לשבט יש בו ש"פ ואין בו כוית משלם להקדש כו' שמעון בר ווא בש"ר יוחנן משלם להקדש א"ר זעירא גזרת הכתוב כו'. והשאל יתיב: אלא (בנשירת פאה) בקמת פיאה כו': דחלפיי שאל לקט בנשירה מהו שיקדש כו'. כ"ל: ר' יוחנן א"ל על כולהו. ל"ג אדנו"ר: תמרים תבא לו ברכה לדברי ר"ע אכל ענבים כו': פירות התיר משלמין דלא כן מה אנן אמרינן לא נמצא לוקח כו'. כ"ל:

פרק שביעי

(ע"ג) מכות וחשלומין לוקה ואינו משלם וילקה כו': סבר רשב"ל מתני' כר"מ דר"מ כו': בשר"ש בן לקיש במזיד בלאו בשוגג בקרבן כו': שחי רשעות וילקה ולא ישלם מן עדים זוממים כו': סבר רשב"ל מתני' כר"מ כו':

(ל"ג ע"ג) כי תחל לזנות בית אביה את שראוי לחזור כו'. כ"ל: יצאת זו שאינה ראויה לחזור לבית אביה כו': ולא שתלולה מחמת בנה א"ר חנינא כו': דר"ש בן לקיש תמן הוא אומר א"צ רוב כו':

(ל"ד ע"ד) דר' יוחנן תמן הוא אומר צריכה רוב כו': והחולין יאכל נקודים למה שספק טמא טמא וספק מהומע

מוחר. כ"ל, ואח"כ גרסי' ה' סאה תרומה טהורה וסאה חולין טהורים ונפלה סאה תרומה טמאה לתוך א' מהן שתיהן אסורין מה נפשך [כו'] נפלה אסור א"ר יוחנן כו'. וס"פ לנה יאכלו הסולין נקודים ה' לא חיישינן טעם נפלה התרומה הסוגאה לתוך הסולין דה' אנדינן טעמי אונע לתוך התרומה נפלה, ועוד ח"כ עדיין אסור לאכול הסולין עצור התרומה הגם שטונע הסולין ונלענא, וע"ז אונע לנה שספק טעם טעם, ר"ל הטונעא חינו צטל צרוז ע"כ חיישינן דלנא נפלה צמוך הסולין ולא תלינן לענין איסור טונעא דנפל צמוך תרומה כיון דאלו נפלה לתוך חולין אסורה חנויך ולא נהגי צטיל צרוז ואלו נפלה לתוך חולין לא ה' הפשט נדין תורה כ"ל לאיסור טונעא חזל לאיסור תרומה לא חיינו חוששין, ע"כ הגם דנדרכקן לא צטיל גם לאיסור תרומה ונ"נ קיל הוא ותלינן טעם לתוך תרומה:

פרק שמיני

(ס"ט) שאמרו לה פלוני. ותיצת הכא גמי וננקוס נחמק וכן לסלן ככל הענין: לחמשה ימים ולא מתני ר"א חנינא ר"א אומר כו':

בשר

(ע"ג) בש"ר יצחק שאל הי' רוצח שהרג בשגגה וגלה ונודע שהכה"ג
 בן גרושה כו': בעבד ואשה אבל בכהן אף ר"א מודה. כל"ל:
 (ל"ט ע"ח) הזיר מותר באכילה יונה אסור באכילה. כל"ל, ולינו
 סס חנוכה חלל יוכה נונס [סס עוף] [וכ"ס סגי'
 צתצות ננס"ו ננוטענכורג ורצינו ירוחס. ד"ל]: ר"ח בש"ר יוחנן
 ר' טרפון כר"א או ר"ט עושה קציעות האוכל כו' ר' אילא כו'
 או ר"ט כר"א או ר"ט עושה אכילה כו': ר"ש בר בא בש"ר
 חנינא חבשיל כו' יין שנהגלה [אסור] לשהותו כו' והחמיץ
 מאליו מותר האנים כו': והוי ר' חייא רובא אכל כו' אסור
 ידע מההוא עובדא כו': ר"ש בן לקיש מבושל אין בו כו':

(ע"ג) צריכא לר' יוחנן לא כ"ש יין מבושל כו': הדא אמרה
 ישן מותר בור הוי. כל"ל: את ישראל ארפונן כו'. כל"ל:
 שהי' מלגלג בגילוי כו':

(ל"ו ע"ג) וישרופו ואנא חמי רבנן אחא כו':
 (ל"ז ע"ח) חבית הראשונה כר"מ וליח ר"י מודה. כל"ל: בד"א
 בבור שאין בו כדי להעלות אבל בבור שיש בו כדי
 להעלות. כל"ל: נאמר דלא כר' יוסי ונאמר דלא כר"מ לפי.
 כל"ל: ואמרית לי' אפי' חלויה ד"ת כו': חני חרומה חלויה וטהורה
 שורפין כו' ר"מ מודה לר"ש זר"ש לא מודה לר' יהושע כו':

(ע"ג) יקח ובלבד שלא יעשו בו מום כו' וחכ"א כל מום לא
 יהיה בו אפילו כולו מומין. כל"ל: ואחד תוכו טהור
 ואחוריו טהורים כו':

(ל"ט ע"ח) ר"י איקפח בעלי קנייה כו' ומה כן א"ל איקפחת. כל"ל:

פרק תשיעי

(ע"ג) שלישי לא קדשו ובפשהן מויד יופך קנסו בו שלא יהנה
 כו': א"כ לא ילקטו אלא כהנים טהורים כן הוא מהניתא
 כו': המרכין בקטניות צרייתא עד שהוא אסור לך. סייך לסלן
 כנש"ס ח"ס, וכאן סייך וז"ל חמר ח"ר יוסי ז"ח כו' אינו עוצר
 ננסוס כל תחסוס תונן תנין כלל סנתנו כו' ח"ר צח צר נונל כו'
 צקליפס כו' חצל חס יש צס כדי ליתן טעם חסור סנרכין צקטיניות
 כו' עד חסור לך [סכתוז לעיל] ננתי' כנאן דחנר כו':

(ל"ט ע"ח) א"ר זעירא לא תחבוס בו. ונכסס קו על נולת ח"ר
 זעירא: נפרדה בדמי אותה סאה אלא כו': עד כשעורין
 כדבר שורעו כל' מכאן ואילך כדבר שאין בו: השום כשעורים
 לכל. ואס"כ ננחיל מחני', כל"ל וז"ג לכל דצר: מה לקולא לחומרא
 א"ת לחומרא נחא א"ת לקולא הא תנינן כו':

צופרות

פרק עשירי

(ע"ג) צופדות אותו שלא יתן וכמה כו' שלא יתן דכוותה כו' צופדות אותו שלא יבלע האיד עבדא בכצל של חולין כו' של חרומה אבל אם נתנו עד שלא הוציאו עדשים את מימיהם לא בדא הדא דתימא ביבש אבל כו': תמן והוא שיהיו הפירות נוגעין בחבית כו' שחאה היין נוגע במגופה כו':
 (ע"ד) דר"ש היא והא רש"א נותן טעם לפגם כו': מאה זינן נמצא מתחק"ם הורי כו': בסאתים ציר ואין דג טהור מציל א"ר אבוהו. כלל, נרסס ג"כ על סא דל"כ לזכור צט"י צר מניח ועל סא דל"כ לזכור מטנית יתה כו' רוטס סנכ"ל כאלו רולס לסתליף לגרוס סנוקדס צלימור:
 (ע"ז) מה טהור מלאסור הא לטמא כו': [בבשר שהוא מותר א"ר זעירא כו'. ל"ל ססוס סקור]:

פרק אחד עשר

(ע"ח) לורים וראב"ש מתיר לורים כו': מותר לא שאינו מבושלין ודכוותה כו': כאן שזבו משנתרמו וכאן שזבו עד שלא נחרמו מילתי' אמר שהוא כו' על הדבש ועל התמרים לפי דבש ולפי תמרים מודי ר"א שאם עישר על התמרים אפי' באספמיא דבשן מותר תני ר' נתן כו' שלא יאכל עד שיתקן את הדבש מילתי' אמרה כו' מן התמרים על התמרים ועל הדבש לפי תמרים:
 (ע"ט) אין מיפירות מבטלין לעולם כו': כינו מתני' אין עושין ביכורים כו':
 (ע"י) במחוסרין למצמץ דתנינן וכן כו' הקדש מאי אית לך כו' במחוסרות למצמץ ה"ג במחוסרין למצמץ לא בראשי כנפים כו': אבל בת"מ אין העלין חרומה על הקלחין ולא הקלחין חרומה על העלין כו': הרי היא של מוכר והבא את אמר הכין א"ר יוחנן לית כאן של מוכר אלא של לוקח א"ר יצחק בן אלעזר כו':
 (ע"כ) הדא דתימר בטמא אבל בטהור אפי' כ"ש כו': מניין לפרתו של כהן שאינה מאכילה כו': כספו וגומר הם ולא בהמה כו' בכרשינין ת"ל נפש: לית כאן תלתין דכר תורה תני מניין כו': כי יקנה קנין כספו תני ב"ק כו': ור"י כר' זעירא מ"ד בתרומ' כו' אבי אמו כהן בחלקו אחי' מ"ד בתרומת גרנו ואינו צריך זכיי' כו': ע"י אחר תני בת ישראל שנכנסה להדליק כו' ומדלקת תני בת ישראל שנכנסה לעשות צרכיו של כהן אבל לא של ישראל ר' ינאי כו':

מסכת מעשרות

פרק ראשון

(ו"ג ע"ג) עשר תעשר הייתי אומר כל כו': מורע הארץ לרבות זרע שום כו': הפקיר קמה כו' הרומה אינה תרומה הפקיר שיבלין וחזר וזכה בה והפריש ממנה תרומה ה"ו תרומה מה בין קמה כו' אר"י חבורה הו' בעי' הרי הקדש א"ל הרי אין ירך וידו שוין בו א"ר אילא כו': אגן קיימין כשהפקיר שבלין. יומת נראה לגרוס קונה: דאמר ר' יוחנן בש"ר ינאי (בו) בהקדש חיוב. ופסול ניותר: פולטחן ר' אמי בשרשב"ל זו להוציא כו' וטענתים ננחק. ונ"ז (אלד' חניי) פי' חכל ססוא חוכל קאי:

(ו"ד ע"ח) משיבחילו מהו ביחלו ר"ח בר ווא אמר חיתא. ננחק תיבת חיתא ונ"ז גסה, ולנועלה על הטיבה כתוב ונסיגדילו.

ולא סנתי חס רלונו לגרוס גסה (כלומר לשון הצמילה הוא לשון גסה) ונסיגדילו, או הן ז' גרסאות [ד"ס ד"ל.]: משיאדימו. ז"ל ונסיגדילו וכן להלן פניהם ונאדינות ז"ל ונלציעת: מכנסין במעי מלפפון כו'. נ"ז פי' כ"ז לענין שבת קאי טאס נתפזרו ונעי ונלפפון על הארץ וותר לכזד וליעלן שבת טאס ראוין לאכילה וכדנפשת ר"ס ז"ר כרסנאי לכן אינו נראה כנכזד הקרקע חלה כנגזיה אוכלין מן הארץ, חכל ונעי חציעת עוונד לזריעה וכסונכזד ונחאזן אינו חלה ונשום גרף של רעי וזה חסור, ונאור חדונו"ר טעיקה ונאמר זה דר"י ונקונו טייך להלן חונתי' דהאציעתין וסונלפפנות, ופי' סר"פ ספירטו לענין שזיעית חין זו וננש: רימון שנקמדה בו אפילו פרדה

א' כו' הגפן כל אותו הרימון חזרו כו':
 (ע"ג) מ"ד סתם במחלוקת כו': עד שחפרוש קליפתן הפנימית כו': נתחייבו עלו כבר נפטרו כו': קליפתן הפנימית כו' שהוא כו':
 (ו"ס ע"ח) ברשות הקדש פטור אגרו כו' לשדה ועתיד לאגרו צינוק קטן כו': והוא עתיד לאוגרו צינוק קטן לשוק כשיאגד צינוק קטן נטבל היחה כלכלה כו': יכול לאכול ממנו בלא כך כמי שעשה מעשה שלא ברשות ההקדש והוא חייב כו':
 (ע"ז) רבי אמר לר"ש ברי' כו' לנו תמרים מן החביות א"ל ואינו אסור כו':

פרק שני

(ו"ו ע"ח) והכנים כמי שאמר הכנסתי לביתי וכמי שאמר עשרתי על ירך אבל במקום כו': א"ר יונה היא הדא היא הדא כאן בדמאי כו'. ונ"ז פי' חמני' קאמר:

בחצר

(ע"ג) בחצר שאינו כוש לאכול בכולה כו': מהו מקום הלנה ביתו. חנוך לדנו"ר שהיה דבר תוני' ונאלד לפתע שנקום סלינה סוף ציתו וקרוב צעיני לדנו"ר שהיה גרסא מוטעת:
 (נ"ז ע"ח) בלוקט ונותן לו נימר בלוקט כו': וורדין בלוקט ואוכל דו א"ל אין את עליל כו' וורדייא לא בלוקט ונותן לו אוף הכא בלוקט ונותן לו מתני' פליגא כו':
 (ע"ג) אדם שאוכל במחובר אין דין שיאכל בחלוש שור מהו שיאכל כו' ת"ל ל"ת שור בדישו שור בלא תחסום ואין אדם בלא תחסום מכאן אמרו כו': בתאנים ותנינן הי' שאוכל כו' בכלסון ותני הי' עושה כו' לא כן צריכה כו':

פרק שלישי

(נ"ח ע"ח) אפי' כמ"ד יש לה עליו מזונות כו' שלא מדעה נשים שיתופן כו': מ"ד ריב"י בדעתו למקום פטור מה ד'ארשב"י בדעתו למקום חיוב כו':
 (נ"ט ע"ח) (צונטנס) הותים והחרובין חייבין. ג"ב, ל"ל. וצנתים וצמרוצין וסוף כלוקינתא דר"י וסוף שנגלל זתים תמת כו': הד"א במקום שהכל דורסין כו' שדרסו בבית אותן המיעוט כו' מצטרפין אית תני תנא שאין שבחו כו': שמעון בר ווא קומי ר"י א"ל הלכה כו' להחמיר תני רשב"א כו' וצצנתים נומק: כרשב"א דר"ע ולית מילתא דר"י פליגא על מילת' ר' יונה אמר כו': מה בא ר"י להוסיף על דברי ר"ע רבו. פי' דר"ע דלמך כל ט"ל פותח כו' ור"י דלמך סמונה פטור סכל טעם ט' להס: ובית תלמוד יש בהן בית דירה טובלין לספר ולמשנה אבל כו': ר' מאיר אומר ד"א אע"פ שאין כו'. שאין שם ד"א ר' יוסי [או' ד'] אמנת וד' דפנות וכן הי' ר"י מחייב סוכה במוזה. ל"צ קלי אלתן צנתני' סוכת סמג צמג חייב וקלמך דוכן סיל' נומייצ ר"י סוכה צמזמ: (ע"ג) ר"ז בשר"י דר"ט בר"א ועבד עוקצות. כן רשס לדנו"ר תמלס סגנסא וס"כ חזר צו ולמך סג' סספר דווקא סנייתית. נטלת בדוקני. ל"צ פי' צקנס:

פרק רביעי

(ל' ע"ח) אין האור פוטר א"ר יונה תני ר' חלפתא כו' בשמן של גזבל ר' ירמי' בעי כו' משח בעי לקדרה חייב אר"א לקדרה ריקנית היא ר"ז ר"ח בר אשי בש"ר אשכול כו' צנון מתני' אמרה כן המקפה לתבשיל כו' כבור קטן:
 אלא

(ע"ג) אלא בכלכלת שבת ר' אילא בשם ר"י בלוקט כלכלה
כו': חוקי' אמר שנתן שתים ושלש מודיות כו':

פרק המישי

(כ"א ע"ה) בדברים הללו לא שניא אלא לוורע לחוך שלו אבל
להפקר או לח"ל חייב חמץ חנינן כו'. והא חנינן ח"ל.

כ"ג פי' כ"ז ראי' להתייך דכחן מייירי צהפקר בגידולין לצד ולח סעיקרין
דצח"ל צ"ל ספק דלח מייירי חלח ונהגידולין לצד סעיקרין נשאר
צ"ח"י ודוונ' דהכי הפקר נוי אגידולין לצד קאי דוונ' דח"ל דסח

(ע"ג) איכפלה שבת גבי טהרוח. ל"ל, כ"ג פי' דקחני צצצט פטור דנושנע
חלל חסור, וסיינו דנונוס לה לטיסרו' דתנן צונתני' דטהרו ונלטינוס
ופיינו דפריך דונס ראי' סח דצטיסרות ריצח קרא חלל צצצט תנן לסחי'
וניטלין צצצט: שבת גבי טהרוח הא שביעית כו'. כ"ל: עבר
ומכר מעשר מה שהוא אוכל. כ"ל. כ"ג פי' נגד וס סלוקס אוכל
לריך הנוכר לעטר. ואינו נעטר נס ססוס ונוכר, כלונד חין הנוכר
לריך לעטר נגד וס ססלוקס ונוכר: ואין אחראין לרמאין. נרסס
צ"ח"י חנונו"ר לננוקו וצלנדו ענונו קייס גי' סססר:

(כ"ג ע"ה) משום שביעית חלה עליה קדושת כו' עשבים הביא
שליש לפני שביעית ונכנסה שביעית מותר משום ספוחין
ולא חלה עליהן כו' שמינית מותרת משום ספוחין ולא חלה עליהן
קדושת שביעית הביאה שלישי לפני שמינית וכו' [כדלעיל] אסורה
משום ספוחין וחלה כו': הפקר והקדש וסוריא מחלוקת. כ"ל,
ור"ל צלח ג' פליגי ר"ע ורצנן: אר"ל מודה ר"ע לחכמים בחנט כו':
אין יסבור ר"א אליבא דר"י כר"ע יאות את כו'. כ"ל: בשיטת
ר"ג אביו דחנינן חמן כו': לא נטבל מתיב רשב"ל לר"י והתנינן כו':
(ע"ג) ר"ח חברין דרבנן בעי'. כ"ג פי' קאי חקושי' דלעיל סהקסה
וחס צלל כלפון כשיעור וע"ז חונד חפילו יחי' לכ"ל כשיעור יחי'
פטור וחונת שלח נגנרה ונלכתו ססחי יתלקו חותו ולפ"ז גרסי'
חפי' יס צכ"ל כשיעור נעסה כדצר שלח כו' ולונה חני צונטה חס
חין צכל חמת כו': אלא הור מקיף. כ"ל, כגי' סתוספתא ססציח
סנפס: לא אמר רשב"ג אלא בבריות. כ"ג ונונלס לס פליג כשצ"ג
חמ"ק כלל: ורע העליון של לוף כו'.

סליק מסכת מעשרות

מסכת מעשר שני

פרק ראשון

(א' ע"א) שביעית תוכיח כו' ומותר למוכרה א"ר ירמי' מאן תנא כו' אלו חולין הי' חייב לו ונתן לו מעשר יאות א"ר יודן מה זו מכירתה של שביעית היא חלולה ר' יוסי בש"ר ועירא ר"י בש"ר הילא ד"ה היא כו' למחיצתן א"ר יודן מתני' אמרה כן שהוא אסור למוכרו כו' וכל שהוא מותר למוכרו מותר לקדש בו התנין אין לוקחין כו' :

(ע"ג) דתני אין ממשכנין אותו ולא חני ולא מהרהרין אותו [כו'] ומשכן קונסין אותו עבר והרהין אין קונסין כו' : דרמ"א אין מתנה כמכר ר' מנא לא אמר כן כו' כנכסיו א"ר יוסי ד"ה היא כהדא דתני הי' כו' והוא יודע שהוא מעשר בהמה מה המן כו' אף מעשר בהמה ניתן במחנה הרי מעשר בהמה ד"ה כו' : בבעל מום כלום כתיב בחי מעשר בהמה לא חלקה כו' : מלתא דר"א הגונב פחות מש"פ כו' : אינה מקודשת דר"מ ר"א מקודשת א"ר יהודא בר פוי כו' : אלו אמר ליטרא הוינן אמרי כשם כו' כסף הווי אמרין אף שברי קערות כו' הווי ליטרא של כסף הכל מודין כו' :

(ג' ע"א) אי מחללין אותו לא על המעות שכן בבבל בעומד כו' . והסאל ניותר : א"ר אבין התקינו כל המעות כו' : של חמרים פלטייא של חמרים כו' : בשר בהמה לשלמים לא חל מ"ש על אמוריו כו' : ילדה והקרישה שלמים כו' : ומחללין אותה על בעלת מום ועל חי' ועוף כו' : [ונלחתי כסוס על סגליון (נגד סגוגי' דתמן תנין חין לוקסין עצדים וקרקעות כו') צזס"ל תני צהנס סונלס צין צסוגג צין צנזיד יחזרו דנייס לונקונס ע"כ, ולא יכולתי לכונן לחזו ונקוס טייכה לסגיסה צפניס צירוסלמי (ד"ס ד"ל)]: מתני' אמרה שאין מחללין מעות כו' :

(ג' ע"א) מן מה דאמר ר"א דר"מ היא היא הודא אמרה היא דמאי היא וודאי. ננחק כ"ז וכ"צ ט"ס סול דצתונינין ל"פ ר"נ ורצק ונתני' דיעצד סול, ואף לדצרי סתוס' דפליגי אף צדיעצד ו"נ נתני' צלוקס לסלנייס ואף לכתמילס סי' נותר סי' לאו דיחוק ונקוס. וכ"ס סגוגיא פשוטס צצצלי דעצעס אפרי לא ונחללין: מתני' לבריה המחלל מעות על הפירות בזה"ו בירושלים בין אילו כו' . כל"ל. וכ"ס צתוס': סבר לומר שהן קדשו ולא קידשו:

חייב

פרק שני

(ט) חייב מה עבד לה אינו לא אוכל לטמא כו': מן הכא כו' ושחה חברייה אמרין כו' אלא על אחת א"ל רבי יוסי כו': נוחא כרבנן דינון אמרין שבועה כו' ברם כרבנן דתמן דאינון מרין כו':

(ע"ג) נוחא עד כדון באמר שבועה שלא אוכל ושחה ברם שבועה שלא אשחה ואכל לא שתיי' בכלל כו': לירושלים ויצא ואין לוקין אלא על אכילה ושתיי' בלבד מניין שאינו מחזור כו': שלא יתן ביד אלא בכלי ר"י בר אידי כו' מה בניהון מאיסה א"ר יונה מע"ש בניהון א"ר יוסי וכי כל שהוא מותר בשבת כו': א"ר הושעיא דלא כר' יהודא דתנין ר"י מחיר כו': (ד' ע"ד) פתר לה בשאין שבחו ניכר כו' דגים [כו'] לפי חשבון כלום יש בדגים אלא טעם קפלוטות ובקפלוטות אלא טעם דגים ר' יוסי בש"ר הושעיא חפחר כו' בפ"ע ועירבן מתני' פליגא על ר"י כו': כיני מתני' כו' צמחוני' בש"א כל מעשי' כו' מה בניהון א"ר מנא מגינה כו' בידים טמאות חני א דר"י אבל דר"מ שולה בניהון כו' בידים טמאות. וקאי אפיסא על דצרי סכניס צרכסינין אצל צרישא נתלתן לר"ו ספיס ציניסן דלצ"ס צטוונאס ולצ"ס כל ונעשי' צטיסס: כדי לעשות עיסה כו' אמר ר' יונה הראוי לאוכל כו' לאוכל בהמה א"ר יונה והוא שנטמאו ר"י ב"ר אלושב בעי לר"ט בגבולין לא יפרו כו':

(ע"ז) חני ראב"ש כשם שמחללין כסף על נחשת. כ"ז ר"ל צגצולין לחלל צדונאי כסף כו' וסזיא זס כאן דל"ו אף צוולאי צעצר ומללו: מדברי שניהם מחללין כסף על זהב ואין מחללין זהב על נחשת כו'. כ"ל, וכ"ז צדונאי וכ"ס צתוספתא לסדיס: אבל בתחלה אף ב"ש מודה מ"ט דב"ש כסף ראשון ולא כו' כסף עד כדי כסף רשב"ל אומר בין בתחלה בין בסוף ב"ש פליגין מ"ט דב"ש כסף ולא זהב מה כדון היא כסף היא נחשת. כן סעתי ונרשינומו ססול ונכוין לסגי' אצל אינו צרוק אצלי סכוונתו לסגי' כן [ד"ס ד"ל]:

פרק שלישי

(ס' ע"ח) הב לי ד"ה מותר הב כו' יהיב לך ד"ה אסור אלא כי אגן קיימי' כו': ע"י שמכירתו מותרת את אמר כו' מכירתה מותרת הרי את אמר כו':

(ע"צ) ד"ח לפדותו אין אתה יכול כו': עודהו פסח אין מיטר בו כו': בש"ר יוסי בר חננא שלמים שלקחין כו' קדשת מעשר

מעשר ח"א משנה כו' לית הדיא חברא משיבין כו': שהוא א"ל
 אבדת קדושתו. (מתני') מי שהי' כו':
 (ו' ע"ח) א"ל ב"ה אף פירות שנגמרה מלאכתן יכול להוציא
 עליהן שני ממ"א. וסניכתיס וניותר: הוות סברא מימר
 כרשב"י ואלין רבנן כו' מימר כח"ק ר' פנחס כו'. ווי"ס הנפטר
 צטצולין גרסי' ננמק: א"ר אלעזר לחומרין. ל"ל כלן תמלס צרייתל
 סצסוף ססלכס חניא א"ר יוסי זו משנת ר"ע אבל דברי חכמים
 בית הברים כלשכות הולכין אחר פתחיהן. כל"ל ולס"כ אר"א
 לחומרין. וקאי לציט סצדין כנ"ס צתוספתל, וז"ס לחומרין סיינו
 סכנייס צכאן וסול ר' יסודל דנוכות דלונר לסר סנוף וספתס לסונכס:
 א"ר יונה בתי ברדין כו' החומה ולחוץ אין אוכלין שם קדשים
 קלן כלחוץ ולא פודין שם מע"ש כלפנים פתחיהן לחוץ כו' החומה
 ולפנים אין אוכלין שם קדשים קלים כלחוץ ולא פודין שם מע"ש
 כלפנים חני בניוית בקדש ובחול ופתוחות לקדש תוכן קדש וגנותיהן
 סכנגר הקדש כו' ולחול חול פתוחות לחול תוכן חול וגנותיהן
 סכנגר הקדש כו' בניוית בקדש כו' לקדש ולחול כולה קודש
 בניוית בחול כו' לקדש ולחול כולה חול א"ר יעקב בר אחא הן
 דאת אמר תוכן כו':

(ע"ג) וטמא שנכנס לשם פטור. (מתני') מ"ש שנכנס כו': אם
 בקרוב מקום כתיב כי ירחק ממך המקום אלא מהו כו'
 לא תוכל לאוכלו ונתת הכסף כו': לא ר"ת הוא ועל דברי ב"ה
 כו' מה בין אב הטומאה בין בחוץ כו' שלא יהיו אומרים ראינו
 מ"ש שנכנס ויצא ר"י דרומי"א בעי קומי ר"י מעתה לא יפדה
 כו' נכנס לירושלים ונפדה קול יוצא ליוצא ואין קול יוצא לפדיון
 ומה בין בחוץ לבין לפנים בשעה שנטמא בפנים מחיצה תופסתו
 בשעה שנטמא בחוץ אין מחיצה תופסתו על דב"ה לית היא
 מקשי"א כו' עבר ופדאו פדוי ר"ח בר אדא בעי קומי ר' מנא
 כו' וחזר ונטמא באב הטומאה א"ל אם הי' המעות כו':
 (ז' ע"ח) וחלב לאו כמתה היא וכל שא"ל פדיון אין מועלין בו:
 אין הפתרינה בחלב (כ"ל צקנץ) לא יכול התנינן חמור
 כו': ר' בא אמר על האחרונה אם אמר רוב רביעית כו':

פרק רביעי

(ע"ג) ומפרק לון בשערא דתמן תני אין קובעין מ"ש אלא במין
 כו' אמרין קובעין מ"ש מן החטים כו' ריב"ל אמר אין
 פודין מ"ש אלא בשווי' כו' אלא עד ש"פ כשער הזול תני בין
 ביוקר והזולו כו' או משום שהוא יכול להחזירו כו' אין חימר משום
 שהוא

שהוא יכול להחזירו בו חני משתכר הוא בשקל עד רביעית בו דנרא חכא בתרין מנין ובאדבאל בתרין מנין וחמשין הוא בעי מותן חמשין מנין ומיסק בו הכא בתרין מנין וחמשין חני און

כו' אפי' בן א"ר אמו במה עלל בו' (מ' ע"ח) לחטוניא ומפרק ע"פ רב חלקי חויי פירין לגרוסא א"ל בשוייהון אתא לקמי' דר' סימן [א"ל] און פודין מ"ש ע"פ השוטים בו' וקרנו של מ"ש בש"פ ע"ד דר"י בו' של מע"ש ש"פ ונתני שבע מן הדא דאר"י בש"ר מונא בו' מ"ש שאין בו ש"פ דיו שיאמר בו' ר' יונה בעי במ"ד כנכסין ברם כמ"ד אינו כנכסין בו' וכן לסלן: נטע רבעי מוסיף עליו חומש לא לנ"ר עצמו אוף הכי בו' מימר מעשר עצמו. (מתני') מערימין בו':

(ע"ג) בקטנה קטן זוכה ר"י בר בון בש"ר שמואל בר"י פתר לה בשיטת אפיוטות בו' כמטלטלין א"ר יודן בר שלום קומי ר"י תפחר כמ"ד הקטן בו' ואפי' כמ"ד אין הקטן תורם הקטן זוכה בו' אגוז והוא נוטלו בו' ומביאו לאחר זמן בו' ואין מתנת קטן מתנה חברייא בש"ר יוסי מעתה אפי' לעצמו לא זוכה הפתיב אל רעהו רעהו ברם כרבנן דהכא דכרי חכמים ר"י בן פוי בש"ר יוחנן בו' חנינן אבל אינו מוכה. ל"ג וסס לזכות ללחמים ונשני דל' יוחנן סגור דווקא סלין צסס דעת. (לא סגנתי יפה צסעתק סגס"ס זן ססייל קאי ושעתי צלעתי סכאן וקוונס סבל לסון ונשני דל' יוחנן סין ויוסצ סאן דנשני עלס רצנן דקסרין. ד"ס ד"ל ונצוסלצ):

(ט' ע"ח) והו' ר' יוסי מסחבל בו' אף רבי מודה בה כהא בו'. דחנינן חמן אמרה התקבלי גטי בו': ושלוהה רב אסי אמר בו': ותני בר קפרא בר"א דר"א אמר הוציא להן מ"ש מתוך ביתו וא"ל פדוי הוא נאמן פדו לי ופדו לכם אינו נאמן מתני' בר"א דר"א אמר הנאמן על השני בו' וחכ"א בו' ולכין לסיות לנעלס קודס ונתני' נשך בו':

(ע"ג) אל"ף חי"ת ט"ת רי"ש תי"ו תרומה בו' אל"ף קדמיתהא תי"ת חלבו בו' רי"ש ראשית תי"ו תרומה בו': (י' ע"ח) מתברא אמרין לה בעלה דההיא אותתא בו':

פרק המישי

(סס) ר' זעירא מקל לסבייא דהוין בו': בחגורת של אבנים של סקרא זכר למזבח בו' לדמים התחתונים וחש לומר שמא אלין בו' ברם הכא לכתחלה ר' יונה בעי ולמה לינן אמרין בשדה חני ר"ח שדה הקדש סוקרין עלה בסקרא ר"י ורשב"ג בו': לא

הגהות מעשר שני פ"ה ירושלמי כד

(ע"ג) לא אתיא ויש פדיון במחובר לקרקע כו':
 (י"ח ע"ח) הדא פליגי נקיי כו': ע"ד דהדין הנייא לא למרו ב"ש
 נ"ר ממע"ש כל עיקר כו': א"ר לזור כיני כו' כרם
 ח"תם ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)
 (ע"ג) [א"ר מנא כו' א"ר אבין כלום למדנו כו'. נחלס זרשינוותיו
 ח"תם ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)
 כדברי מי שחייב בחלה מהו שחלה חייבת בפרט א"ל ולא כו':
 בסלע כיני לוקח לו בסלע כו': על פומהן כתיב בשנה השלישית
 והנחת בשערך יכול כו'. אלא שלישית וששית שני פעמים כו'
 יכול בה"ה חייב את כל המעשרות ת"ל כי חכלה כו' בפסח של
 רביעית בשנה ההיא את זקוק לבער ואין את זקוק לבער יחק כו'
 ברביעית אלא בשביעית א"ר הילא כו' ברביעית אלא בשביעית
 מה נפק כו': אתי כמ"ד אין מוציאין מעשר לכהונה. ונלתי קו
 על ונלתי חין נחלס כנתכווין לנזקקו ד"ל: יתבין אמרין כתוב
 ח"ת ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)
 (ע"ג ע"ח) ר"י אמר לא נסב מעשר ר"ח בר בא כו' מוסב מעשר
 מן בר גשר ר' שמון בר בא שאל לה"י מהו כו':
 ואין את מוציא מכהן מבני ישראל ולא ממכירת כהונה ולוי'
 א"ר אלעזר כו': בדרך הזה אין שלח תלמידו כו': א"ר בר
 אלעזר הדא מוליי סבא דקיסא מיניו וכו' בשירותא בעיא כל
 א"ר אלעזר דע"ז ע"ז גומרא כו':
 (ע"ג) שהי' ר"ג צריך לזכות אלו קיפתו של ר"ג כו'. עד שיסיים
 א"ר יהושע בפירות מונחין ע"ג קרקע רבי רדיפה כו':
 לעבדי בעבד שכן הוא ראוי כו' שיתחוררו והעבד ראוי להוליד
 את הגט פתר לה לצרדין ותנינן התקבל כו'. יחזור מתני' פליגא
 כו': (במשנה). זה תרומה לגר לתום. כל"ל: ותיצת ת"ו נזמק:
 א"ר יונת נשרף טבלו כו': א"ר יוסי בר בון מראשית ולא כל
 ראשית מכאן שלא עשה ולא כלום עד שישיר מקצת לה' זה
 שם המיוחד שצריך לומר חלה על כל תרומה על כל מניין
 א"ר יוסי בר בון מראשית ולא כלום עד שישיר מקצת לה' זה
 (ע"ג ע"ח) היום הזה בהדין יומא כו': דברי ר' יוסי רמ"א לבית
 א"ר יוסי בר בון מראשית ולא כלום עד שישיר מקצת לה' זה
 ח"ת ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)
 ח"ת ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)
 ח"ת ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)
 ח"ת ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)

סליק מסכת מעשר שני

א"ר יוסי בר בון מראשית ולא כלום עד שישיר מקצת לה' זה
 ח"ת ח"תה ח"ת רבבי בסוריא רב ביבי כו' א"ר ח"ת ח"ת (ע"ג)

מסכת חלה

פרק ראשון

(ח' ע"ח) וריבה הכל ת"ל מלחם ר' יוסי כו': קרסית חייבת בחלה וכן ה"י ריב"נ אומר אורז מין דגן הוא וחייבין על חימוצו כרת שכן הוא בא לידי חימוץ: עירם ארבעת קבין כו' וארבעת קבין אורז בפ"ע ועירבן מהו א"ל הרי בשעת חיובן כו': (ע"ג) [והשיפון מק"ו א"ר יוסי כו' ברם כרבנן ג' מינין כו'. ונלחתי נכסס כנותכוין לגרוס ה"ל דזכס כדזנן קודם דל"ר יוסי ד"ס ד"ל:] (ג' ע"ג) כיני מתני' כזית מזה וכזית מזה כו': כיני מתני' אף הנודר כו': (ג' ע"ח) פטור מתרומה גדולה ומן המעשר בד"א שמירח ואח"כ פדה אבל פדה ואח"כ מירח לא ר' יונה כמ"ד כו': הו"מ מעשר ראשון הואיל וכל עמא כו': הו"י פליגי מ"ד חייב כו': משום חדש א"ר ועירא כתיב כו'. וסגנתיים ננמק:

(ע"ג) פהר לה בסופגנין שנעשו בחמה ואין יוצאין כו': מן הצד כהנא שאל כו': הכא קל הוא ופחות מה' רביעים כו': שמא תמלך לעשותה עיסה רב אמר עיסת כותח כו' והיא חייבת וכן הקנובקאות חייבות ריב"ל של"ת הואיל והוא עתיד כו': (ד' ע"ח) שמא לא ימצא הלקוחות ונטבלו. מתני' נחתום כו': מחיב ר"ל לר' יוחנן והתנינן וכן נשים כו' שמא לא ימצא לקוחות כו' מחיב ר' יוחנן לר"ל והתנינן הקדישן עד שלא כו': כל שעשאה כלימודין וחני כן כו': למוצאי יו"ט ממלאה אשה כו' צורכה רשב"א אומר כו': בש"ר שמואל בר' יצחק ל"ת חלה חולקן היא לפום כן כו': עשר מצות אר"י בר' בון צ"ל חלה על הכל כו':

פרק שני

(ע"ג) שמה בפירות הארץ חברי"א בשר"א כו': ע"ד דר"ע ספינתו היא הכנסתן כו'. ר' יוסי בעי קומי ר' יונה בשעה שנכנסו כו' לא אכלו כ"י מצה כו': בשבע שכבשו וו' שחלקו מותר התיב ר' בון כו': (לא בט"ו יצאו מכאן לשם רבנן דקסרין בש"ר חנינא במחלוקת ר"א מחייב ור"ע פוטר אמרי ר"א מן אתרי' כו'. סן סגנתי נדיסיינותיו ססוס גורס כן): מה שבפרט דברי ר' יהודא מחיבין כו': (ס' ע"ח) שמי פירות מחזורין לטומאה כו' ר' יוסי בעי מה איתאמרת לחלה או לטומאה כו'. דר' יונה חני בשם רשב"י רט"א נאמר כו':

(ע"ג) דאינון אכלין מחוקנים אית חני כו' סברין מימר שהיא מותרת והיא אסורה ר' אימי כו': ויאמר לו חדא ופלוג אר"ז כו': רובעיא

הגהות חלה פ"ב ירושלמי כה

(ו' ע"ח) רובעיא ויאמר לו כו': שהנחתום עינו רע בעיסתו
ובעה"ב עינו יפה בעיסתו וחכ"א כו': שלא תחלוק
לעיסת כה"ב לר' יהודא והתנינן כו' לביתה עינה יפה בעיסתה
כו' בשוק עינה רע בעיסתה כו':

פרק שלישי

(סס) אבל קבין אסור מפני כו':
(ז' ע"ח) זמשגילגלה תעשה בטהרה ותני חלחה תלוי כאיוז
ספק בספק חלה א"ר ששת דר"ע היא כו': אין
הטבל צריכה שימור ממ"מ אסור ונתתם כו':
(ע"ג) מי יאמר לי שאינו נוטל דמים כו'. פלוגא על ר"א דר"א
גלגול פוטר ומרוח פוטר וקשיא על דרבנן כו': והכא
ראשית עריסותכם ולא של נכרים אר"ח ברי' כו': כן רע"א
גילגל פוטר ברשות הקדש ואין כו':
(מ' ע"ח) מתני' דלא כרשב"ג דרשבג"א כו':

פרק רביעי

(ט' ע"ח) הא שאר כל הקיפה חייב כו': ר' הונא אמר אם
את אומר השיפון מין כוסמין הכוסמין מצטרף עם
השיפון ושאר ואם את אומר חמשה המינין הן אוף הכוסמין
אין מצטרף עם זה עם זה שכולת שועל מין שעורין אין מצטרף
זע"ז ר' יוחנן ב"נ כו':
(ע"ג) קב כוסמין באמצע הא קב חטין וקב כוסמין וקב שעורין
באמצע כו': על הפירות האלו מחוברין הוין בעי מימר כו':
(י' ע"ח) ושורפין אותה בטומאה הא לכלב אינה מטמאה כו'
מאוכל אדם שורפין בטומאה ואמרת מטמאה טומאות
אוכלין אר"ש כר ביסנא כאן ברוצה לאכול כאן ברוצה לשרפה
הד"א שתורמין כו' עד שיוצא כו': עד שיוציא עליו תו"מ. מתני'.
ישראל שהיו אריסין כו':
(ע"ג) הלוקח מבעה"ב בסוריא צריך כו':
(י"ח ע"ג) מובלא הגברא לא דר"ז צריך כך אלא מלן דיוצר
בעי נשמע נעבדינן אנשי כו': מפילה לאחרים ד"ר
יהודא ר' יוסי אומר האשה עושה כו'. רש"א האשה עושה כו'.
מ"ט דר"ש איש כו'. ואפי' למ"ד רשות למה החזירוהו שנייא
כו': מח"ל לארץ אפי' מסוריא א"ר הושעיא כו':

סליק מסכת חלה

בוסכת ערלה

פרק ראשון

(א' ע"ח) חורשין פטור מן הערלה והתנינן העולה כו' חמין במקום ישוב ברם הכא במקום חורשין א"ר יוסי אפי' נטעה א"ר אלעזר הר"א כו' :

(ב' ע"ח) היא הקמה היא עויבה היא שבירה כו' : משמו הנוטע לרבים חייב כו' . בנוטע בתוך שלו הנוטע לרבים כו' פטור כו' : חייב בערלה מאימתי מונה כו' :

(ג' ע"ח) שנתערבו בנטיעות ספק קרקע מעלה כו' . פחתה התרומה ומותר סאה תרומה כו' אם ידוע כו' תני אף טוחן לכתחלה ומתור מתני' דר"י היא דר"א אף יתכוון וילקוט כו' :

(ד' ע"ח) סמדר אסור בנוור מפני שהוא פרו וקשיא כו' : א"ר יונה ודמיא הוא לכל דבר אילן אינו בטל ע"ג שרפו קטף בטל כו' :

פרק שני

(ע"ט) חלת דמאי כיון דתנינן חלה כו' : רשבא"א נותן עיניו כו' לעשות כן בתחלה מאי כדון כו' : כסתם אבל מה דתנינן כו' : לתוך צ"ט כו' א"ר זר"י כו' : מתוך התיר בתרומה טמאה

מ"ד התיר בתרומה טהורה כו' : (ס' ע"ח) מאן תנא מצטרפין כו' : בין לאיסור בין כדי ליתן טעם כו' : בנ"ט אבל לא לאיסור כו' :

(ו' ע"ח) גרים של תרומה אסור. מתני' שאור כו' : מ"ט דר"א האחרון מוציא את הראשון מ"ט דרבנן הראשון כו' אוף הכא האחרון מוציא את הראשון עד כדון כו' :

(ז' ע"ח) ראב"ש מתיר לכהנים ואוסר לזרים ר' אבוהו כו' : (ח' ע"ח) תני פיגול ונותר של קדשים קלים א"ר יונה פיגול ונותר כו' זריקה מותרו הא קדשים קלים הואיל כו' . משום זרות א"ר יוסי פיגול ונותר לאחר זריקה כו' א"ר אבין מתניתא כו' : בר קפרא חתוכה של ק"ק ושל קדשים שנחבשלו כו' :

פרק שלישי

(סס) מ"ד בסמוך לפריו קליפין וגרעינין כו' מ"ד בעורל את פריו קליפין (וגרעינין) במשמע ולא כו' . פריו בעורל את פריו ופריו עורלן כו' :

חבילה

(פ' ע"ג) חבילה כ"ה זירין א"ר יונה כו: ר"י בר אחא אמר
מתני' פליגא כו' דר' מאיר כל הדברים מקדשין דתנינן
חמן למה הוזכרו רמוני בדין אלא שיהי' מקדשות כ"ש דר"מ
ושאר כל כו' להמנות רמוני בדין כו':

(י' ע"ד) ובסוריא מותר איזהו ספק כלאי הכרם כרם של כלאי
הכרם וירק נמכר חוצה בא"י אסור ובסוריא מותר
א"ר יודן אף זה כו': בחדש יצא בחוץ לא תורע כלאים ובגד
כלאים שעטנו כו': אין עושין עם הגוי בכלאים כו' ממעט בעבודה
אין עושין עם הגוי כו'. כך כלאים בחו"ל הא בכלאי הכרם:
סליק מסכת ערלה

מסכת בכורים

פרק ראשון

(א' ע"ב) מן הדא אילן הסמוך למיצר מביא וקורא ותנינן ה'י'
חופר כו'. להחליף מכיון שדרכן להחליף כו': פליגין
במוכר שביל לחבירו כו'. מכר לרבים כל עמא מודיי שמכר
לו עד התהום כו':

(ב' ע"ג) כגובה מביא חמן אמרין הכל מודים כו'. כגובה מביא
פשיטא כו': כגולה שלא נתייאשו הבעלים כו'. לא כגולה
שנתייאשו כו'. אבל כגולה שלא נתייאשו כו': כגרים לית היא
מנהון כו' השרץ לית הוא מנהון פשיטא כו'. לא קדשו בתמרים
שבהרים כו':

(ג' ע"ד) מ"ט אמר הגר מביא ואינו קורא והרי הגר אמור
בפרשה כו'. גר דקרא בבני קני כו' שבני קני כו'.
על בת ישראל ר' יונה אלא ר"ח בר בא שמע לאילן כו'.
אבותינו א"ל והא תנינן כו': נשבע הקב"ה לגרים אלא לאבות
תני בשר"י גר כו': ככת חלל זכר תני בשר"ש גיורת פחותה
כו' ולשפחות כולהון מקרא אחד כו' עד שיהא אביו מישראל
כו' בקדושת ישראל בש"ר יוחנן כו':

(ד' ע"ה) דכוותא דאמר ר' זעירא לר' יסא נהיר כו' וא"ר יוסי
מתני' פליגא כו' כשנתן דעתו למכור משעה כו'. והתני'
יבש המעיין וקצץ האילן כו': לשלחן ביד אחר וחלה השליח
לא ישלחום כו' שמא ימלך הוא להביאן כתיב ושמת מכל הטוב

כו' דרשב"ל אמר אדם יורש את אשתו דבר תורה ר' אבונה
 בשר"י היורש כו' או מסוכן ר"י בש"ר הושעיא הנחה מעכבת כו':
 (ג' ע"ח) ול"ל לחברייא הדא דר"ז דאמר ר"ז שכל הבכורים כו':
 ואינו מגיד פעם שני' הנה הבאתי פ"א הוא מביא
 ואינו מביא פעם ב' ולית לר' יהודא כו'. מגיד וחזור ומגיד מביא
 וחזור ומביא א"ר יוחנן כו': נופץ ואינו קורא א"ר יונתן חני רשב"י
 ואמרת ושמחת הוי אומר על השמחה ר' חמא בר עוקבא [כו'] .
 לר' יהודא . פי' דלכצנן נסנוע ונריסא ונדקאמר וסני כו' וכלל
 דכאטון לא ספיל ונניין סמר: חני אשר ה' אלקיך נוהן לך לא שנטלו
 מעצמם מה ביניהון כו'. מ"ד אשר ה' אלקיך נוהן לך ולא שנטלתי
 כו'. חלב ודבש אוף כאן אינה ארץ כו':
 (ע"ג) משנה, והחכירות מביאין וקורין. גמרא, ר' הילא ר' יוסי
 בשר"י לעולם אינו מביא והיידא ר"ז ר' חייא בש"ר יוחנן
 בחבורי בתי אבות הוא מתניתא חני חבורי בתי אבות אינן מביאין
 ר' יהודא אומר הן עצמן מביאין וקורין. סליק פרקא:

פרק שני

(סס) ב' תרומות התרומה והבכורים הבכורים דכתיב והבאתם
 כו' הטנא מידך וכתיב ושמרו את משמרתו ולא ישאו עליו
 חטא ומתו בו כי יחללוהו או נאמר בקדשים כו': והלא אין עולם
 אלא חמשים שנה דכתיב ועבדו לעולם והדיילון נ"ב כו'. פ' שנה
 שכן בחילי כו'. לרע עבר נ' ועשה כו'. אכל וחדי עבר שחין
 כו'. את החלב או שחלל את השבת מת בהכרת וכי מי מודיענו
 שהוא בכרת אלא כהדא דחני המת ליום אחד כו' ר' חלפתא בן
 שאול אומר מת בא' כו':
 (ד' ע"ח) שלא יתערב אבלו של הצדיק כו': כהנא שאל לרב כו'
 תרומה בעון מיתה מן דצלי כו' במיתה ואין זר שאכל
 תרומה במיתה ר' חייא בשר"י כו'. אוכלי תרומה בורים טהור כו'.
 (וכ"ס צערוך ערך טען): טמא שאכל טהור במיתה וטמא שאכל
 טמא במיתה כו': בקערה אחת ואין הטהור והטמא אוכלין בקערה
 אחת בתרומה ודלמא אין הטמא והטהור אוכלין בקערה אחת
 בקדשים כו': מתני' פליגא על ר' יוחנן ואסורים לזרים כו': למשחה
 לגדולה כו': למע"ש שנטמא שאין מדליקין כו'. בכסף מעשר
 שנטמא וזכר' יודא או בבכורים שנטמאו וד"ה כו': משום נטילת
 סרך והחנינן חולין וכי יש בחולין משום נטילת סרך אלא כו': מתני'
 יש במעשר כו' ורש"פ ואוסרין בכ"ש וגידוליהן אסורין מלאכול
 בירושלים אף לזרים כו':

(ע"ג) הטנא מידך וחייבין בביעור דכתיב בערתי הקדש מן הבית עד כדון מעשר בכורים מניין א"ר יעקב בר אחא כו': וודאי זו קרי' דכתיב וענית ואמרת והתני ואסורין כל שהן מלאכול בירושלים וגדוליהן אסורין מלאכול בירושלים אף לזרים אוף לבהמה ר"ש מתיר ולית ר"ש פליג כיני מתני' ואסורין כל שהן כו' ואף לבהמה ר"ש מתיר מן חיה דו מותיב לון כו'. אין אתם מודים שהן מותרים. ר"ל מון לירושלים טנופך לד"ס אוף לזרים ולצטונס וסיינו דונקסס להס וכי יש גנחילס כו' כך כו' אזל רצק ס"ל דאף לזרים אף לצטונס אסור צירושלי' דעשו כדטיל"נ: כשם שאין מחיצה לזרים כך לכהני ולאדם ולאכילת בהמה כו'. אבל בעירובין אף ר"ש מודה מן הדא דתני ר"ש באיזה מעשר אמרו במע"ש טהור שנכנס לירושלי' ויצא ועוד מן הדא תני בשר"ש יש במעשר שהמעשר אוסר דמיו וערובין וקנקניו וספק עירובו כ"ש ואין מדליקין בו ואמור אף בגדולין כן מה בין ערובין מה בין גדולין כו': כגדולין הם דתני וכן היה ר"ש כו'. טעונה מחיצה וטעונה הבאה ורבנן כו' טעונה מחיצה וטעונות הבאה ר' יוחנן כו' לקרנה של נבילה הושבה. פי' דק"ל ונ"ס צד' גיניס גוול כו' וצנצלתס ושני לי' דאטטוריס קאי: לא כן אולפן רבי קירות שנים ואמור אף הכא וגדולין א"ר הילא הן דתימר גדוליהן אסורין רבנן כו'. ופודה אותן בזמן זרעם ר' ירמי' ר' אמי בשם רשב"ל הן דתימר גדוליהן אסורין איסור זרות והן דתימר גדוליהן מותרין היתר מחיצת למה אסור לזרים ולא מפני קדושה שיש בהן אף הכא יטענו מחיצה מפני קדושה שיש בהם הרי אלו במעשר ובכורים כו':

(ס' ע"ד) א"ר הילא תמן אמרין במעשר המעשר והבכורים אחד הנותנן כו'. ר' זעירא כן רבנן דתמן ורבנן דהכא אמרין כו'. אלא כי אנן קיימין במעשר שני כו'. בפני עצמה אינו מתוודה. מחני' יש בכורים כו': תפחר שהקדימו בכרי ניקנין במחובר לקרקע כו'. נאמר כאן טוב ונאמר להלן והנך להם: וחרנה אמר זאת אומרת מע"ר שהקדימו כו': לששית ולשביעית לקטן בששית ששית בשביעית חמישית כו' לשביעית לשמינית לקטן בשביעית ששית בשמינית שמינית כו':

(ע"ז) בר"ע שלקט אתרוג בא' בשבט ונהג עליו כו': והתני פרט לדם מהלכי שתיים שאין בו ט"ק כו': איזהו כו' ר"א אומר עז שעלה על צבי כו': המוציא מחבירו עליו הראי' תני ר"א אומר כו' חייבים על חלבו כו': ואפילו בשעה שהיו לוקחים חי' לבשר האוה כו' הרובע והנרבע ממנו חייב א"ל תניהו ושאר כל הדרכים כו':

פרק שלישי

(ו' ע"ה) הללו אל בקדשו כל הנשמה תהלל יה הללויה: עד כרי שיכול להיות מהמוכר בקש כו': פשיטא שהוא מקריב מהו מקריב ר' אימי אמר כו': ר"ז אמר יחיד שנתעצל פ"ה יעטחא של זית כו': קטן וגדול בישראל אלא בני מחני כו': עבר לפניו ישב לו לנשיא משהוא רואהו ועד שהוא כו': (ע"ג) והוי יתב לי על תלי בנג מוחמוני כו': מאן דלא קאים מקמי וא"ל בי בעית מבטלא דאורייתא כו'. (צו סגסס נייסס קוסי סגרי"ס נספרו ס"ס לפי הסאילתות*) : ואין רשות לאחד מהן לישב עד שיאמר להם שבו אב"ד שנכנס עושין לו ש" שוחח א' מכאן וא' מכאן ונכנס ביניהם עד שמויע למקומו חכם שנכנס כו': כמדעת של חמור א"ר דין זה שהוא מהמני כו'. (ול"ג ל"ל, ר' אסיי וכו"ס צנדלס גם ולינו ר' סיין ככ"נ צנדלס): אמר הוא דמן רבנן לר"ז כו': הוא יורה יודע הוא הנה הוא תפוס זהב וכסף כו' חכים כלום היו בעיתון טמונייה כו': שמעון בר זוא היו סב כד מסקים כו': שמעון בר זוא היו סב כד מסקים ושלח לי כו' ויהב ליה מן סיבתי בגוה ואמר בפכתא כו': רב הונא אמר טעמא דמתני' ולקח הכהן הטנא מידך כו':

(ז' ע"ה) הנחה מהו שתחיר במחוסר זמן כו': חני ולא עוד אלא שסמכו למקרא וענית ואמרת אין עניי' אלא מפי אחר ר' יונה בעי כו': וחד אמר מחזר פטורין* עם בני חורים ולא ידעין מאן אמר דא כו' דאמר דמחזר מנא דו אמר דר' ירמי' מחזר פטורין* ובני תורים. (מתני') ר"ש בן ננס כו': את הבכורים מח"ל שהניא הבכורים כו'. תמרים על גביהן ד"א על גביהן זתים על גביהן ד"א על גביהן רמונים ע"ג ד"א ע"ג האנים ע"ג ד"א ע"ג למעלה מהן על ענבים כו': ר' יוסי בש"ר חייא בר זוא כו'. למלאות לו חבית של מים ולהדליק כו' והתיר לו למלאות לו חבית מים ולהדליק כו':

* פ' קדושים סי' ק"א. ה"ל פטורין, כפ"ל. חישב

סליקו בס"ד הגהות דגרי"א ז"ל

על ירושלמי סדר זרעים.

ברוך רחמנא דסייען.